

DABARTIES BILDESIUOS

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY
Join The Pay-Roll SAVINGS PLAN

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston, Mass.

VOL. XXVIII — No. 21.

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) KOVAS (March) 16 D., 1943 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS

Amerikos Raudonojam Kryžiui reikalinga pagalba kiekvieno Amerikiečio, kad galėtų teikti pagalbą mūsų kareiviams karo frontuose ir mūsų šeimoms ir tautos gelbėjimui nuo visokių nelaimių.

Aukokite Raudonojo Kryžiaus Karo Fondui.

Komunistų spauda dėl Jung. Valstybių ambasadoriaus adm. Standley pareiškimo, kad Sovietų Rusijos vyriausybė slepia nuo savo žmonių gaunamą iš Amerikos paramą, sukėlė ir tebekelia baisų skandalą.

Brooklyno lietuvių komunistų laikraštis "Laisvė" kovo 13 d. š. m. laidoje J. V. ambasadorių adm. Standley net melagiu išvadino. "L." redaktorius tame numeryj rašo:

"Dabar visas svietas pamatė, kad mūsų ambasadorius Standley Maskvoje labai negražiai apsimelavo".

Laisviškai kalbant, galima "gražiai" ir "negražiai" meluoti. Bet iki šiol nei vienas ambasadoriaus Standley kritikas nepasakė, kad adm. Standley būtų "gražiai" ar "negražiai" apsimelavęs. Kalbėjo arba rašė tik taktikos atžvilgiu.

Nei Sovietų Rusijos pareigūnai neturėjo tiek drąsos pasakyti, kad adm. Standley "apsimelavo", kaip Brooklyno komunistų laikraščio redaktorius.

Pereitą savaitę, Washington, kalbėjo Sovietų ambasadorius Litvinov apie gaunamą iš Amerikos paramą Rusijai. Tačiau jo kalboje nebuvo žodžio "apsimelavo". Jis tik pripažino faktą, kad Sovietų Rusija gauna paramą, kaip pripažino Stalinas ir kiti, ir kad Amerikos lėktuvai lošia svarbią rolę Sovietų ofensyvoje.

Toliau tas pats komunistų laikraštis "L." rašo: "Sunku besuprasti, kaip po šio negražaus elgesio ponas Standley galės pažiūrėti Sovietų žmonėms į akis bei teisingai atstovauti mūsų krašto interesams."

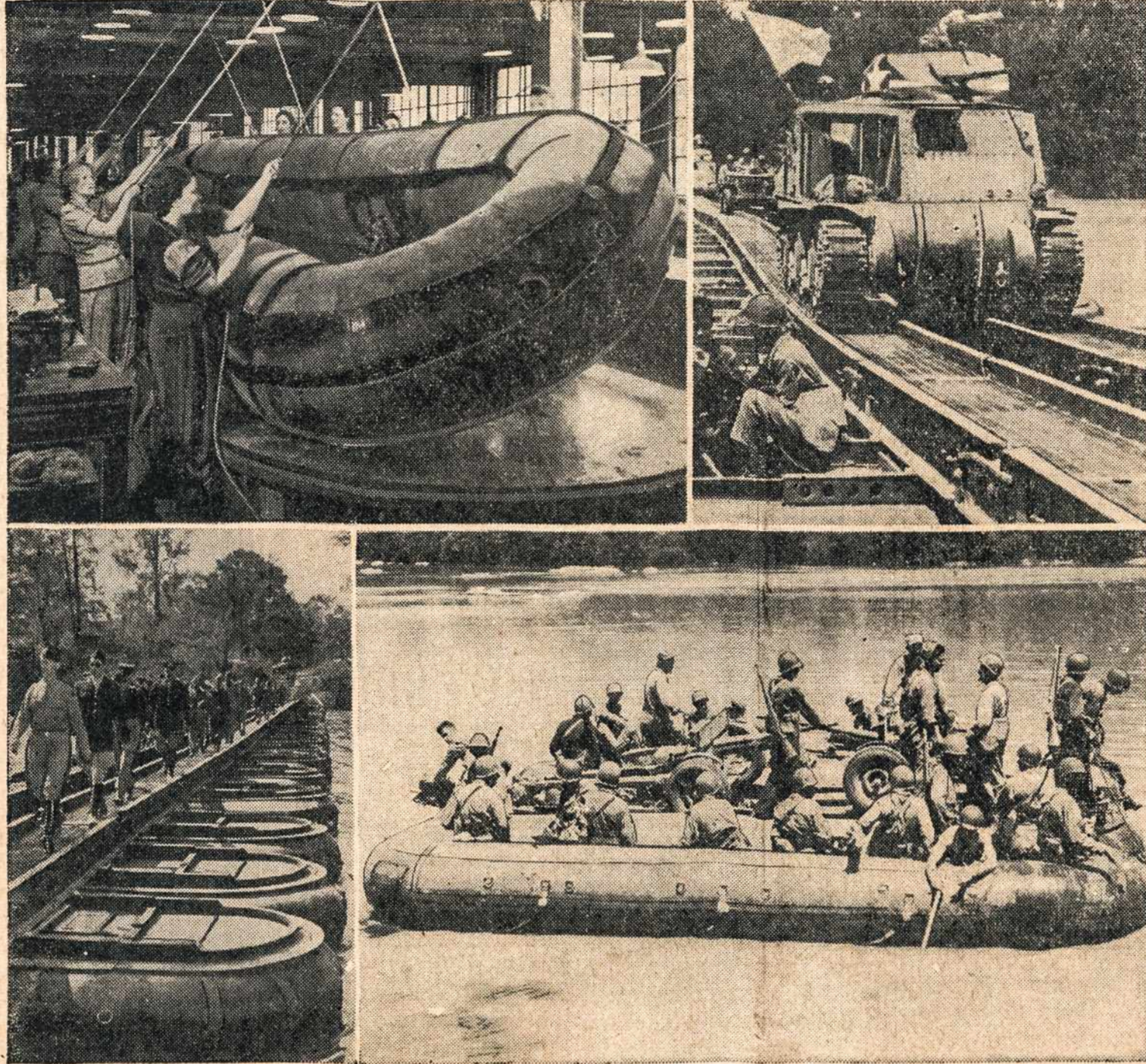
Kaip pranešama, J. V. ambasadorius Standley po to savo pareiškimo turėjo pasikalbėjimą su Sovietų komisarų Molotovu, ir tikisi pasimatyti su Stalinu. Amerikos žmonės savo ambasadoriumi dar labiau pasitikti, kad jis ne tik teisingai atstovauja savo kraštą, bet taip pat turi drąsos pareikšti ir savo nuomonę.

Chicago komunistų laikraštis "Vilnis" kovo 8 d. š. m. laidoje rašo:

"Jei Sovietų Sąjunga nebūtų pasiruošus karui su rudaisiais žvėrimis, kas šiandien būtų su Anglija ir Amerika?"

Na, o kas šiandien būtų su Sovietų Sąjunga, jei

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

Jung. Valstybių karo inžinieriai plačiai vartoja gumines valtis, kurios tarnauja ir karo laikinių tiltų statybai ir atskirai kaip laivės persikėlimui per upes. Vaizdas parodo pastatyta tiltą ant guminių laivių (kairėj) per kurį žygiuoja kariai. Taipgi vaizde matome persikeliančius per upę karių būrius ir tt. Vaizdas taip pat parodo, kad juos padirba moterų rankos B. F. Goodrich dirbtuvėje.

Anglijos Užsienių Ministeris Eden Atvyko į Washingtoną

Washington, D. C., kovo 15 — Pranešama, kad pereitos savaitės pabaigoje atvyko į Washingtoną pasitarimams su Prezidentu Rooseveltu ir kitais šios šalies vyriausybės pareigūnais Anglijos užsienių ministeris Anthony Eden.

Eden atvykimas skaitomas labai svarbus, nes esą bus kalbama apie šį karą ir pokarinę santvarką pasaulyje.

Sovietai Gavo Stambią Paramą

Washington, D. C. — Lend - Lease administratorius Stettinius pareiškė, kad pusė į užsienį pasiųstų tankų ir 40 nuošimtų pasiųstų lėktuvų gavo Sovietų Rusija.

Rusija gauna karo medžiagą ne tik per Murmansko uostą, bet ir per Persiją.

Anglija ir Amerika nebūtų pasiuntus Sovietų Rusijai tankų, lėktuvų, įvairių kitokių ginklų, maisto ir kitokių reikmenų?

Anglija ir Amerika ne tik kariauja su priešais, bet taip pat teikia stambią paramą visom Suvienytom Tautom, tarp kurių yra ir Sovietų Rusija.

Taigi komunistų kalbos ir raštai, kad tik Sovietų Sąjunga neša visą karo našta yra nešvari komunistinė propaganda.

Didžioji Britanija gavo karo medžiagos už \$4,430,000,000; Sovietų Rusija gavo už \$1,826,000,000; kitos šalys gavo po mažiau.

Kongrese svarstant Lend-Lease įstatymą paaiškėjo, kad pagal tą įstatymą jau išleista apie pusdešimto milijono dolerių.

Kongresas Atmetė Sumažintų Pajamų Pasiūlymą

Washington, D. C., kovo 15 — Jung. Valstybių Kongresas atmetė Prezidento Roosevelto pasiūlymą sumažinti algas arba pajamas kiekvienam asmeniui iki \$25,000 metams.

STANDLEY PATENKINTAS RUSŲ PRANEŠIMAIS

Maskva, kovo 15 — Jung. Valstybių ambasadorius adm. Standley patenkintas, kad Sovietų vyriausybė šiomis dienomis plačiai skelbia Lend-Lease administratoriaus Stettinius raportus apie Amerikos teikiamą pagalbą Sovietų Rusijai. Jis taip pat patenkintas ir Sovietų ambasadoriaus Litvinovo kalba, kurioj jis pareiškė, kad Jung. Valstybių lėktuvai lošia svarbią rolę Sovietų ofensyvoje.

Adm. Standley yra geroje nuotaikoje, ir tikisi ne-

SOVIETAI ATSIĖMĖ VIAZMĄ

Maskva, kovo 15 — Pranešama, kad Sovietų raudonoji armija ištrenkė nacių iš Viazmos ir taipgi užėmė kelis kitus apgyventus kaimelius. Tačiau Vokietijos naciai sako, kad jie išsprogdinę visus svarbesnius strateginius pastatus ir patys iš to miesto pasitraukė.

Racionuoja Mėsą, Sviestą Ir Kitokius Produktus

Washington, D. C., kovo 15 — Kainų Administracijos Ofisas praneša, kad šio mėnesio 29 d. prasideda mėsos, sviesto, sūrio, valgomos aliejaus, taukų, konservuotos žuvies racionavimas (aprubėžiavimas).

Sakoma, kad kiekvie-

nam žmogui bus duota 16 punktų mėnesiui, kuriuos jis galės sunaudoti, kaip nori: pirkimui mėsos, ar sviesto, ar sūrio, ar kito kio racionuoto maisto. Kiekvienas žmogus galės pats pasiskirstyti kiek ir ką jis nori pirkti.

Giraud Sveikina Michailovičą

Londonas, kovo 15 — Šiomis dienomis Prancūzų karo vadas gen. Giraud pasiuntė Jugoslavijos partizanų vadui gen. Michailovičiui sveikinimą už jo karingumą prieš nacių okupantus ir kitus šalies priešus.

Kaip žinoma, gen. Michailovič vadovaujami partizanai turi kovoti ne tik su naciais okupantais, bet ir su savaisiais, kurie savo veiksmais gelbsti priešus.

Lend-Lease Įstatymą Pratešė Vieniems Metam

Washington, D. C. — Pereitos savaitės pabaigoje Jung. Valstybių Kongresas dauguma balsų pratešė taip vadinamą Lend-Lease įstatymą vieniam metam. Prezidentas Rooseveltas tą pratešimą įstatymą pasirašė, ir tokiu būdu tas įstatymas dar galioja ištisiems metams.

Vėliavą parūpino Nacionalinė Čekų Katalikų Unija.

Naciai Vėl Užėmė Kharkovą — Praneša Berlynas

Rusai Sako, Kad Tik Smarkios Kautynės Tešiasi "Kharkovos Srityje" Raudonieji Laimi Šiaurėje — Perėjo Dniepr Upę

Londonas, kovo 15 — Vokietijos nacių vyriausioji vadovybė specialiaime komunikate praneša, kad pereitą naktį nacių karo jėgos užėmė Kharkovo miestą. Tačiau raudonosios armijos komunikatas teigia, jog tik eina desperatiškos kautynės Kharkovo srityj, šiaurinėje dalyje ir Izyum - Doneco srityj į pietrytus.

Kaip žinoma, rusai buvo atsiėmę Kharkovo miestą vasario 16 d.

Gali Susidaryti Nauja Lenkų Valdžia Maskvoj

Washington, D. C., kovo 15 — Maskvoje yra susidariusi lenkų komunistų grupė, kuriai vadovauja Wanda Wasilewska, buvusi komunistų Lenkijoje generalinė sekretorė. Toji komunistų lenkų grupė yra pasivadynusi "Laisvoji Lenkija".

Lenkai prisibijo, kad kai Sovietai sutriuškins nacių Rusijoje ir raudonoji armija įeis į Lenkiją, tai toji komunistų grupė gali paskelbti Lenkijai naują Sovietų valdžią.

Kaip žinoma, Maskvoje yra ir kitų tautų komunistų grupės, kurių nariai yra paruošiami administruoti valstybes. Tokia komunistų grupė yra paruošiama ir Lietuvai valdyti.

Lenkų komunistų grupė Maskvoje leidžia laikraštį "Wolna Polska" ("Laisvoji Lenkija").

Lenkijos ambasadorius Washingtone Jan Ciechanowski tą komunistų laik-

Minėjo "Lend-Lease" Sukaktį

Washington, D. C. — Lend - Lease įstatymo sukaktį Jung. Valstybių vyriausybė minėjo pokiliu Washington viešbutij. Pokilyj dalyvavo Vice-Prez. Wallace, valstybės paskretorius Sumner Welles ir kiti aukštesnieji vyriausybės pareigūnai.

Prezidentas Rooseveltas prisiuntė laišką, kurį perskaitė Vice - Prezidentas. Prezidentas laiške pareiškia, kad "lend-lease" programa yra ašiai didelis smūgis. Pažymi, kad Sovietų Rusija pagal tą programą gavo iš Jung. Valstybių didelę paramą ir todėl gali sėkmingai grumtis su priešais.

Paskretorius Welles pakartojo savo pareiškimą, kad Jung. Valstybių ambasadorius Maskvai adm. Standley kalbėjęs ne vyriausybės vardu, bet pareiškė savo nuomonę.

Sovietų ambasadorius Amerikai pripažino, kad Sovietai gavo stambią paramą iš Amerikos.

Amerikiečiai Puola Kiską Ir Kitas Japonų Bazes

Washington, D. C., kovo 15 — Amerikos lėktuvai vėl puolė Kiską salą ir keturias kitas Aleutian salas, kur yra įsitvirtinę japonai. Padarė nemažai nuostolių japonams.

Lowelliečiai Sudėjo \$280.00 Raudonajam Kryžiui

Kalbėjo Dr. Povilas Jakimavičius ir k.

Lowell, Mass. — Sekmadienį, kovo 14 d., Šv. Juozapo lietuvių parapijos svetainėje įvyko prakalbos ir paskaitos Amerikos Raudonojo Kryžiaus naudai. Paskaitą skaitė ir kalbėjo Dr. Povilas Jakimavičius (Jakmauh), Massachusetts Valstybės Sveikatos komisijonierius, advokatas Kazys Kalinauskas ir vietinis kleb. kun. P. Strakauskas.

Vietiniai lietuvių, išklaušę turiningų kalbų apie Amerikos Raudonojo Kryžiaus veiklą, sudėjo apie \$280.00 aukų Raudonajam Kryžiui.

Kaip žinoma, Lowelliečiai, minėdami Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį mėnuo atgal sudėjo Lietuvii Kultūros Institutui \$115.05 ir išpirko Karo bonų už \$11,500.00.

Tas parodo, kad Lowelliečiai lietuvių katalikai yra nuoširdūs patriotai. Jie gausiai remia šios šalies karo pastangas laimėti pergalę ir taip pat pagelbėti senajai tėvynei Lietuvai atgauti nepriklausomybę ir laisvę.

Garbė patriotiniams Lowell'io lietuviams ir jų vadui kleb. kun. P. Strakauskui!

Pirk Defense Bonds ir Stamps!

IVAIRIOS ŽINIOS

Pasaulio Viltis Amerikos Karo Siekiuose

Algiers, kovo 15 — Vakar New Yorko Arkivyskupas Francis J. Spellman, aplankęs Jung. Valstybių kariuomenės Šiaurės Afrikoje, kalbėjo per radio ne tik Amerikos karininkams ir karėviams tolimoje šalyje, bet taipgi ir visam pasauliui apie šį baisų karą ir taiką. Tarp kitko J. E. arkivyskupas Spellman pareiškė, kad "Amerikos karo siekiai ir taikos siekiai atstovauja visų laisvė - mylinčių žmonių aspiracijas ir viltis".

"Mūsų karo siekiai ir taikos siekiai nėra paslaptis", sako arkivyskupas Spellman. "Jie (siekiai) buvo pakartotinai pažymėti su didžiausiu aiškumu. Kaip Prezidentas Rooseveltas yra pasakęs, mes nereikiame jokios skriaudos Ašies tautų paprastiems žmonėms".

Arkivyskupas Spellman, kuris atvyko į Algiers po apsilankymo pas šventąjį Tėvą ir po kelių konferencijų su Juo Vatikano Mieste, pavadino savo militariškus klausytojus "moderniškais kryževiais".

Arkivyskupas Spellman, atvykęs čia iš Oran, atnaušavo šv. mišias Alijantų karininkams Algiers katedroje. Šv. mišiose dalyvavo aukštieji Jung. Valstybių karininkai ir ministrai.

"Mūsų Vyriausiasis-Komandierius yra mums pasakęs, kad mūsų karininkai Tunisijoje yra gerai paruošti. Mes galime užsitikrinti, kad jie pasielgs drąsiai ir sumaniai. Todėl mes esame užtikrinti pergalę".

Arkivyskupas pasakė Amerikos karininkams ir karėviams, kad jie yra pavyzdys savo šalies žmonėms "tvirtu įsitikinimu į mūsų teisingą kovą prieš agresorių kombinaciją ir aukščiausiu tikėjimu į pergalę".

"Mes Amerikiečiai karštai norime užlaikyti mūsų laisvę, mūsų pačių valdžios formą, mūsų teisę gyventi, melstis, dirbti".

susirinkti, vesti pramonę, laisvai pareikšti savo nuomones, gyventi taikoj su Dievu ir su savo kaimynais", sako arkivyskupas Spellman.

25 Metai Nuo Didžiojo Lietuvos Seimo New Yorke

(LKFSB) Ši mėnesį sueina 25 metai nuo III didžiojo Amerikos lietuvių seimo, kurs įvyko 1918 m. kovo 13-14 dienomis Madison Square Garden Theatre, New York City. Seime dalyvavo 1.500 delegatų, atstovaujančių 1.000 organizacijų ir lietuviškų kolonijų. Per posėdžius buvo priimta rezoliucija, kad Lietuva būtų atstatyta nepriklausoma demokratinė valstybė etnografinėse ribose, su būtinais ūkiniam gyvenimui plėtotis reikalingais teritorijos (sienu) pataisymais. Antra - rezoliucijoje siekiama, kad tarptautinėje taikos konferencijoje dalyvautų ir Lietuvos delegatai pilnu balsu. Ši rezoliucija buvo pasiūsta Amerikos prezidentui W. Wilsonui ir sąjungininkų bei neutralių kraštų vyriausybėms.

Kaip Kas Paminėjo Raudonosios Armijos Sukaktį

(LKFSB) šiemet suėjo 25 metai nuo Raudonosios armijos įsteigimo. Dauge lyje vietų įvyko mitingai su atitinkamomis rezoliucijomis ir rinkliavomis. Anglijos katalikų kardinolas Hinsley ta proga pareiškė: "Sekdami Šv. Tėvo paraginimą mes visose bažnyčiose meldžiamės už Rusiją". (Rusijos atsivertimą). Madrido katalikų laikraštis "Pueblo", Raudonosios Armijos sukakties proga priminė, kad prieš 6 metus bolševikai Ispanijoje išžudė 20 vyskupų, 17.000 kunigų ir šūnaiknio ar išniekino 20.000 bažnyčių. Nežiūrint šių liūdnu skaičių, laikraštis pritaria maldoms už Rusiją.

Giraud Pakartojo Vichy Valdžios Atmetimą

Algiers, kovo 15 — Vakar gen. Henri Honore Giraud, prancūzų vadas Šiaurės Afrikoje, pasakė reikšmingą kalbą Alsace-Lorraine draugijos susirinkime. Jis paskelbė prancūzų didžiasias tradicijas, būtent, "laisvės, lygybės ir draugiškumo", pažadėjo demokratiją Šiaurės Afrikai ir pasiūlė gen. de Gaulle pilną kooperaciją.

Gen. Giraud kalbėjo ne tik Šiaurės Afrikos ir Alijantų prancūzams, bet taip pat ir 40.000.000 prancūzams, gyvenantiems nacių okupuotoj Prancūzijoje. Jis pasižadėjo panaikinti religinę diskriminaciją ir sudaryti valdžios tarybą, "išrinktą žmonių" Prancūzų Šiaurės Afrikoje. Gen. Giraud pakartojo visišką atsipalaidojimą nuo Vichy valdžios.

Gen. Želigovskis Vis Nerimsta

(LKFSB) Anglijoje gen. L. Želigovskio įkurtoji Šiaurės - Rytų Žemių Sąjunga padeda organizuoti Pietų - Rytų Žemių Sąjungai. Iš abiejų tų sąjungų planuojama sudaryti bendrą kažkokį "Vykdomyjį Komitetą", kuris darysias pastangų visas anksčiau Lenkijos valdytas žemes įjungti vėl į Lenkiją. Pranešdami mums apie tai Londono lietuviai reiškia susirūpinimo, kad šitos visos kombinacijos gali būti pavojingos Vilniaus lietuvių ir ukrainiečių laisvei.

Raudonieji Vėl Reikalauja Antrojo Fronto

Sovietų Rusijos spauda vėl kelia reikalavimą, kad Suvienytos Tautos atidarytų antrą frontą Vakariniame Europoje. Komunistų spauda ir komunistai masiniuose susirinkimuose Anglijoje ir Amerikoje plačiai šaukia už antrąjį frontą.

Naciai Neišleidžia Ir Išcenzuruotų Laikraščių

(LKFSB) Lietuvos spauda dabar prispausta kietos nacių cenzūros. Įdomu, kad net taip išcenzuruotos spaudos naciai neleidžia siųsti į užsienį. Mūsų korespondentas praneša iš Portugalijos, kad yra gavęs žinių, jog iš vad. Ostlando lietuviams negalima išsiųsti nei laikraščių, nei laišku. Tačiau mūsų korespondentas džiaugiasi, kad gali gauti Amerikos lietuvių laikraščius; tik jie ateina pundaais. Taip jisai "Draugą" ir "Laivą" paskutiniu metu gavęs sausio pabaigoje, bet tai būvę numeriai nuo rugsėjo pradžios iki spalio 12 dienos. Oro paštu pasiūstas laiškas iš Portugalijos eina apie pusantro mėnesio.

Ponia Chiang Kai-shek pagerbiama Washingtonė, ir giriama už jos pasakytą kalbą Kongrese.

Alijantai Pasivarė Pirmyn Šiaurės Tunisijoje

Iš Alijantų Centro, Šiaurės Afrika, kovo 15 — Alijantų karo jėgos pasivarė pirmyn Šiaurės Tunisijoje. Iš Cairo praneša, kad Jung. Valstybių bombardierai puolė Naples uostą peritą šeštadienį ir visi lėktuvai saugiai grįžo į stovyklas.

Autorius Dar Negavęs Pernai Išleisto Savo Veikalo

(LKFSB) Mūsų korespondentas Portugalijoje savo laiške, rašytame sausio pabaigoje, praneša, kad poetas J. Aleksandravičius dar nebuvo gavęs savo eilių knygos "Be tėvynės Brangios", kuri pernai buvo išspausdinta Amerikoje. Prisimindamas kitus lietuvius, rašo, kad sauzietis kun. Dr. J. Pušis tebedarbuoja tarp išvežtų darbams lietuvių Erfurto ir centrinėje srityje. Šis kunigas stengiasi lietuviams teikti dvasinius patarnavimus.

Tėvą Išvežė, Motiną Darbai Nukamavo

(LKFSB) Iš Lietuvos gauta žinia apie liūdną žinomų lietuvių Barisų šeimą. Gyveno jie Panevėžyje. Okupavę Lietuvą bolševikai inžinierių Barisą suėmė, nuteisė 8 met. sunkių darbų kalėjimo ir kažkur išgabeno iš Panevėžio kalėjimo. Apie jį šeima jokių žinių po to negavo. Jo žmona turėjo labai silpną sveikatą, pastaruoju laiku ji kentėjo ir nuo širdies ligos. Tačiau, kad galėtų surasti pragyvenimą savo keturiems mažiems vaikams, rizikuodama savo sveikata emė uždarbiauti. Didelis susigrauzimas ir darbas ją pribaižė, mirė jau vokiečiams okupavus Lietuvą — 1941 m. rugsėjo 8 d. Našlaičiais liko trys mažos mergytės ir berniukas. Juos priglaudė mirusios motina Stalioniene. Tokių baisiai nelaimingų šeimų Lietuvoje dabar gausu.

Naciai Nužudė 2,884 Čekus

Londonas, kovo 15 — (ONA) — Čekai, minėdami savo šalies ketvirtas metines "kruvinos" okupacijos sukaktuves, paskelbė, kad nuo Pragos okupavimo, kovo 15, 1939 m. nacių budeliai nužudė 2,884 čekus.

Sakoma, kad toji skaitlinė yra tik tu, kurie oficialiai paskelbti nužudytais, ir neįskaitomi tie, kurie buvo nužudyti Lidice ir Lazaky kaimeliuose ir kitose masinėse žudynėse.

Lietuvaikių Kelionė Lėktuvu Iš Argentinos Į USA

(LKFSB) Dėl submarinų veikimo pasunkėjus kelionėms laivais dvi lietuvių vienuolės — sesuo Augusta (A. Sereikytė) ir ses. Felicija (Rogalskytė) — iš Argentinos į Jungt. Amerikos Valstybes turėjo keliauti lėktuvu. Kaip žinome abidvi tos seserys yra Sv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolės ir bolševikams okupavus Lietuvą turėjo savo tėvynę apeisti. Skristi joms pasitaikė giedrią dieną, taigi galėjo grožėtis kalnuotais Brazilijos žemės vaizdžiais, Amazonės pakrantių dideliais miškais. Brazilijos stotyse keleiviai gauna nemokamai gerti kavos kiek tiktai nori. Skrendant per kariaujančias šalis prieš kiekvieną miestą nusileidžiant ir kylant buvo uždangstomi langai, nusileidus kiekvieną kartą tikrinami dokumentai. Port of Spain stotyje prie keliaujančių prisijungė vienas vyskupas. Jisai su lietuvaitėmis kalbėjo ispaniškai, teiravosi apie Lietuvą. Iš Argentinos sostinės — Buenos Aires — iki Floridos, neskaitant sustojimų ir nakvynių, lėktuvas skrido 40 valandų. Pasiekusios New Yorką seselės persikėlė į savo vienuolijos centrą — Villa Maria, Thompson, Conn. Gegužės mėn. pradžioje numato būti Čikagoje.

Žinios Apie Padėtį Lietuvoje

1942. XII. 14.

★ Vokiečių okupacijos valdžios gen. komisaras yra įsakęs rekvizuoti kariuomenės reikalams visų Lietuvos viduriniųjų mokyklų patalpas.

★ Nuo šių metų rugsėjo mėn. galio okupacijos valdžia visiškai sustabdė mėsos tiekimą miestų gyventojams.

★ Lietuvos visuomenė su didžiausiu susirūpinimu seką vis didėjantį vokiečių antplūdį. Jį sudaro netik vokiečiai, kurie 1940 m. pavasarį buvo repatrijavęsi Vokietijoje ir dabar mašiniai grįžta, bet ir kolonistai, niekadęs ligšiol Lietuvoje nebuvę. Jie apgyvendinami kompaktinėmis grupėmis visoje vakarų Lietuvoje, ypač Suvalkijoje. Nežiūrint okupacijos valdžios atstovų viešų pareiškimų spaudoj ir žodžiu, kad repatrijantų grįžimas nepalies lietuvių turto, nes jie bus apgyvendinti tik tai tuose ūkiuose, kurie jiems anksčiau priklausė, vis dažniau lietuvių ūkininkai pašalinami iš savo sodybų, kurios su visu inventoriu ir manta atiduodamos repatrijantams ir šiaip kolonistams. Lygiu būdu masiniai

gabenamos Lietuvon išdžios gen. komisaras yra įsakęs rekvizuoti kariuomenės reikalams visų Lietuvos viduriniųjų mokyklų patalpas.

gabenamos Lietuvon išdžios gen. komisaras yra įsakęs rekvizuoti kariuomenės reikalams visų Lietuvos viduriniųjų mokyklų patalpas.

★ Visos šitos okupantų priemonės dar daugiau paskatina įvairių patrijotinių organizacijų veiklą. Patys vokiečių komisarai skundžiasi spaudoj gausingai platinamomis patrijotinėmis proklamacijomis.

Leidžiama taip pat daug slapty laikraščių. Yra du slaptu spausdintys spausdintu savaitraščiu.

Leidžiama taip pat daug slapty laikraščių. Yra du slaptu spausdintys spausdintu savaitraščiu.

Leidžiama taip pat daug slapty laikraščių. Yra du slaptu spausdintys spausdintu savaitraščiu.

Leidžiama taip pat daug slapty laikraščių. Yra du slaptu spausdintys spausdintu savaitraščiu.

Mirties žygis. Vaizdas parodo nušauto nacių bombardierio kelionės galą, kaip jis krinta žemyn susinaikiniui.

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS

yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

Pigiausias laikraštis yra "VARPELIS"

Metams kainuoja tik \$1.00 Kanadoje \$2.00

Kas prisius daugiau, gaus dovanų vertingų knygučių. Platintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS"

Duoda naujaušiu žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Taipina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

FRANCISCAN FATHERS

310 Orchard Street Pittsburgh, Penna.

Telephone — Hemlock 6567

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Eoston 2680

"Tiesa Apie Religiją Rusijoje"

Santykiams su Rusija pagerinti karštlingai pulstasi varyti įtemptą propagandą įvairiose gyvenimo srityse. Atsiminta ir religija. Tai charakteringa. Savo įsikūrimo pradžioje sovietai manė išrausią religiją vienu užsimojimu. Naikinta ją atsidėjusiai — daugiausia primityviu, laukiniu būdu: žudant dvasiškumą ir išniekinant tikėjimo apeigas. Tas būdas pasirodė nesekmingas. Religijos nesunaikinta. Priešingai, sovietų vadovybė su didžiausia nuostaba patyrė, kad, karui iškilus, pasaulis pradėjo rimtai su religija skaitytis ir jų pačių žmonėse pasireiškė tikiybinių jausmų. Tad palaikymui gerų santykių su savo talkininkais, ypač su Amerika, sovietai pajuto reikala apsisvalyti nuo prilipusių prie jų nešlovės, kad jie ne tik patys yra bedieviai, bet ir visus savo gyventojus subedievininti siekia. "Apsivalymo" tikslu jie išleido brošiūrą "Tiesa apie religiją Rusijoje". Toj knygelėj mėginama skaitytojams įkalbėti, kad Rusijoje visai nėra religijos persekiojimo.

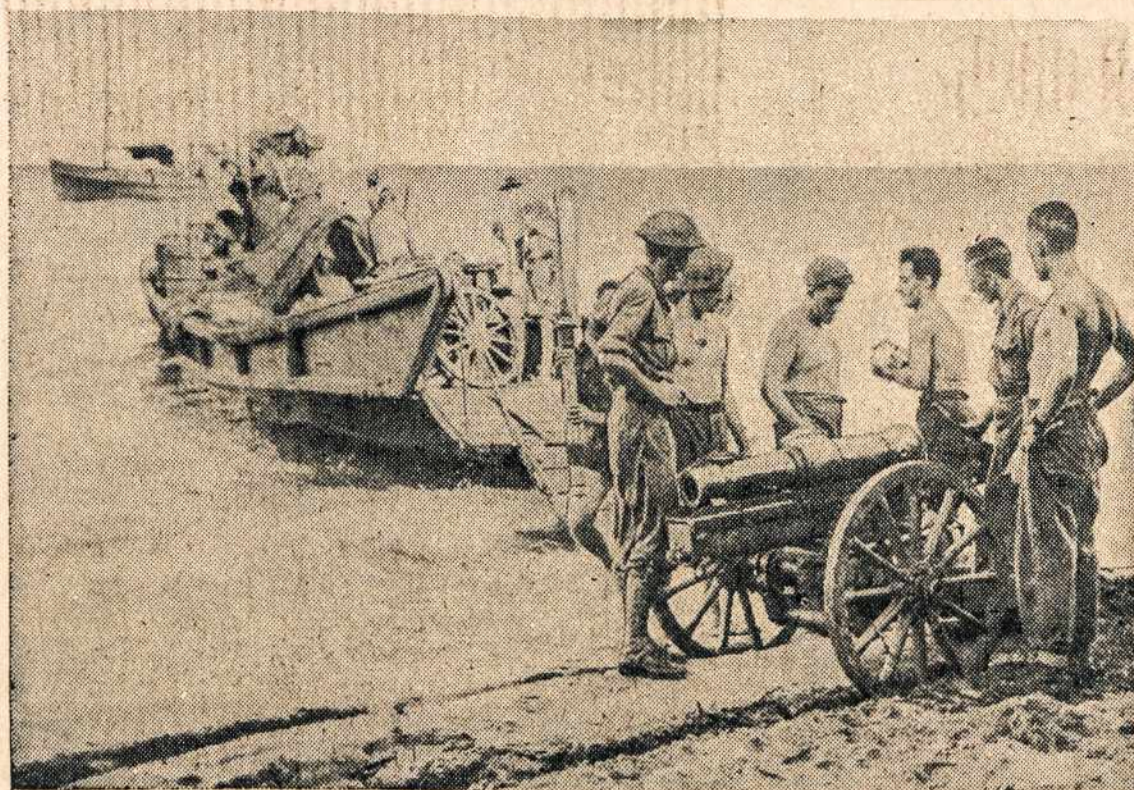
Katalikų laikraštis "Pilot" tiksliai tą knygą apibūdina, visą jos turinį vadindamas atkaklia drūtmelagyste. "Pilot" sako, kad mes pertoli nuo Rusijos gyvenimo, tad tegu sprendžia tie, kurie daug arčiau gyvena, t. y. europiečiai. Ir štai laisvojoj Šveicarijoj pasigirdo balsų apie Rusijos religinį gyvenimą. Padėtis blogiausia. Tokio religijos persekiojimo istorija dar nėra mačiusi.

"Visų pirma — sako "Pilot" — yra neužginčijamas faktas, kad Rusijoje buvo 43,000 organizuotų pravoslaviškų parapijų. Netoliesia visos dabar išnyko, vos kokie du šimtai parapijų visoj sovietijojei teišliko. Kur dingo kitos? Ar jos pačios palaipsniui likvidavosi, kai kunigai ir parapijiečiai priėjo išvada, kad "religija tai žmonijos svaigalai"? Suprantama, kad toks aiškinimas yra gryną nesąmonė. Jei nuo 1917 m. Rusijos sienos taip standžiai buvo uždarytos, kaip, sakysim, Tibeto, tai jau vienas faktas išnykimo 43,000 parapijų aiškiai parodo, jog ten turėjo būti toks persekiojimas, kuriam panašaus nėra buvę moderninėj istorijoje. Ir iš tiesų tokio persekiojimo būta... Žmonės buvo kalinami, ištremiami, žudomi. Religija buvo puolama spaudoje, iškoneveikiama agitacinėse proklamacijose ir paveiksluose. Mokyklose vaikų mintys ir sielos buvo nuodinamos".

Šiuo momentu — sako toliau "Pilot" — yra būtina, kad mes, "Sujungtosios Tautos", turėtume bendrą savytarpinį pasitikėjimą ir priešui nugalėti, ir nuo baimės būsimųjų karų išsilaisvinti. Bet pasitikėjimas negali būti aklas. Jis turi remtis ant faktų. Žmogus tik tada kits kitu pasitiki, kada žino, kad jo žodžiai bei talkininkas tikrai yra pasitikėjimo vertas; kad jis praeityje savo pasižadėjimus yra išpildęs. Mūsų žmonės nieko daugiau nenori, tik žinoti sovietų planus, kaip jie mano elgtis su religija ateityje. Jie laukia tiesioginio nuosirdaus atsakymo. Dėja, tokio atsakymo nėra. Tarsi tyčiodamiesi iš sveiko amerikiečių proto, sovietai juos vaišina pigiomis, nudėvėtomis melagystėmis.

Britų Ambasadorius Lordas Halifax, Washington, su savo sūnum sudėjo vizitą Prezidentui Rooseveltui.

Kada japonai buvo ištaškyti Naujojoje Gvinejoje, tai jie paliko ir savo karo mantos palikimus. Štai vaizdas parodo paliktą japonišką howitzer.

A. S. Puškinas.

Malda

Seni vienuoliai, įkvėpti Šventosios Dvasios, kad lig dangaus pakilt galėtų mintys drąsios ir kad stiprėtų jos tarp žemiškų bėdų, sustatė daug šventųjų, dieviškų maldų.

Jos visos sielą guodžia, stiprina ir gina, bet mintys ypač vienos mane gaivina, mintis už vis labiausiai pamėgau aš šias, kur kalba kunigas gavėnijoje per mišias.

Jos teikia mano sielai dangiškos galybės: "Gyvenimo Davėjau, sergėk nuo puikybės ir tinginystės raugo, ir kalbos kvailos liežuvis man burnoj tuščiai tenebylos.

Apšviesk, kad vengčiau vylių, nedorybės, duok nuolankumo, meilės, ištvėrmės, kantrybės; o ypačiai skaistybės kūno ir širdies tegul įgyt man tavo angelas padės!"

Vertė K. Pr. Inčiūra.

Lietuvos Šventė

"Nowy Swiat" šių metų vasario 19 dienos numeryje idėjo Stanislovo Rurata specialų Lietuvos nepriklausomybės sukurtuvių progą straipsnį "Lietuvos Šventė", kurio vertimą paduodame ištiesai. Red.

Vasario 16 dieną išpuola dvidešimts penktos Lietuvos Nepriklausomybės metinės. Tragišku momentu lietuvių tauta mini savo prisikėlimo šventę. Sukurtuvių data supuola su momentu, kuomet okupantas užgnaužia Lietuvos balsą pasauliui, o kitas kaimynas skelbia, kad nori jos gyvybę atimti.

Visa Europa gyvena po spauda, bet tik vienas jos kampelis, Baltijos kraštai, atrodo yra mestas į tokią neaiškią padėtį. Kitos tautos, kovojančios už savo egzistenciją, išgavo sau galybę ir teisę kalbėti per vyriausybes, kurios karo metui prisiglaudė pas sąjungininkus. Kaikurios okupuotos šalys užmokėjo už dalyvavimą sąjungininkų pusėje pirmiausia gynybos kova nuosavose žemėse, o vėliau nuolatine kovos duokle į tą karą. Yra bet ir kitų, kurios savo žemėse jėga nepasipriešino, o mokėjo šauktis moralinės teisės — joms suteikta galimybė vyriausybes sudaryti. Visos jos įeina į sąjungininkų (United Nations) šeimą, turi teisę aktyviai kovoti dėl savo šalių laisvės ir randa paramą tarp savo sąjungininkų t. y. D. Britanijos ir Jungt. Amerikos Valstybių. Vienintelės Baltijos valstybės, kurios gyventojų skaičiumi beveik prilygsta čekijai, tokių teisių neišgavo. Jų

laisvę be abejonių, apima Atlanto Čarterio programoje vienok neužtarnautai randasi abejonių sferose pas tą dalį Anglijos ir Amerikos visuomenės, kurioje apsvaigimas viršija principus, o strateginis laimėjimas fronte apakina ir neleidžia matyti realybės ir ateities.

Lenkams, kurie iš pradžios suprato, jog kova eina dėl atsiėkimo tam tikrų principų, ta padėtis kuri taikoma dabar Baltijos valstybėms, yra aiškiai priešinga tiems moraliniams tikslams, kurie šviečia dabartiniam karui.

Nė vienas kovojantis lenkas niekuomet nesutiks su tuo, kad iš principinės tautų laisvės idėjos būtų sukurta privilegija, suteikiama arba atimama pagal politinį spaudimą, arba pagal stipresnio kaimyno militarišką pasisekimą.

Esame tikri, kad tame punkte Lenkijos ir J. A. Valstybių pažiūros sutampa. Tas riša mus kas liečia santykius su Lietuva, kuriai jos šventės valandoje eina geriausi lenkų tautos linkėjimai ir mintys. Ramus samprotavimas, neužtemdytas šio momento nereikšmingais ginčais, veda prie išvados, kad ta šalis yra pilnai surišta su vakarais per tą rolę, kurią jai krikščioniška kultūra nurodė, ir kad ji jau laimėjo sau teisę į pilną nepriklausomybę ir suverenumą. Be to, ji tą savo istorinę teisę papildė paskutinio šimtmečio ketvirčio laimėjimais, kurie davė pasauliui pavyzdį geru nuosavaus krašto valdymo.

Vėliausio šimtmečio ketvirčio Lietuvos šeiminių-kavimo išdavos — tai progresas mušantis visa jėga jos naudai palyginus su carų laikotarpiu, tai ne tik progresas, pasireiškiantis statistikos davinuose. Tie, kurie taip lengvai išsprendžia Lietuvos likimą, būtų neabejotinai nustebinti, jeigu savo akimis galėtų įsitikinti, kokia tikrumoje Lietuvos pažanga egzistavo ir tai palyginus didesnėje skalėje nei civilizacijos procesas Rusijos "mechanizavime". Gal jie pajęgtų pastebėti, kad tokie atsiėkimai nebūtų galimi be pačių Lietuvos žmonių valios gyventi savistovioje sąlygose be visuomenės žinančios savo siekius. Gal jie pajęgtų taipgi įsitikinti, kad Lietuva susideda iš plačių darbsčios visuomenės sluoksnių, vedamų didelio skaičiaus auklėtojų, puikių valstybinio gyvenimo organizatorių bei visuomeninės pažangos pionierių.

Per mažai tie faktai yra žinomi pasauliui, kad galėtų įkainuoti jų vertę ir iš Lietuvos pavyzdžio įsitikinti, kad tik besąlyginis Nepriklausomybės principas mažesnioms tautoms yra pagrindas visos žmonijos pažangai ir gerbūviui.

Tie faktai vienok pilnai yra žinomi Lenkijai, kurios aktyvūs tautos atgimimas, kuris kultūriniai ir ūkiškai taip sparčiai augo, kad dar vienos generacijos bėgyje jos pozicija Europoje būtų buvusi lygi Norvegijos, Suomijos ar Danijos pozicijai.

Virčio Lietuvos šeiminių-kavimo išdavos — tai progresas mušantis visa jėga jos naudai palyginus su carų laikotarpiu, tai ne tik progresas, pasireiškiantis statistikos davinuose. Tie, kurie taip lengvai išsprendžia Lietuvos likimą, būtų neabejotinai nustebinti, jeigu savo akimis galėtų įsitikinti, kokia tikrumoje Lietuvos pažanga egzistavo ir tai palyginus didesnėje skalėje nei civilizacijos procesas Rusijos "mechanizavime". Gal jie pajęgtų pastebėti, kad tokie atsiėkimai nebūtų galimi be pačių Lietuvos žmonių valios gyventi savistovioje sąlygose be visuomenės žinančios savo siekius. Gal jie pajęgtų taipgi įsitikinti, kad Lietuva susideda iš plačių darbsčios visuomenės sluoksnių, vedamų didelio skaičiaus auklėtojų, puikių valstybinio gyvenimo organizatorių bei visuomeninės pažangos pionierių.

Per mažai tie faktai yra žinomi pasauliui, kad galėtų įkainuoti jų vertę ir iš Lietuvos pavyzdžio įsitikinti, kad tik besąlyginis Nepriklausomybės principas mažesnioms tautoms yra pagrindas visos žmonijos pažangai ir gerbūviui.

Tie faktai vienok pilnai yra žinomi Lenkijai, kurios aktyvūs tautos atgimimas, kuris kultūriniai ir ūkiškai taip sparčiai augo, kad dar vienos generacijos bėgyje jos pozicija Europoje būtų buvusi lygi Norvegijos, Suomijos ar Danijos pozicijai.

Valstybinio valdymo talentas, kuris tokiam aukštam laipsnyje pasireiškė naujoje Lietuvoje, buvo lenkams žinomu faktu iš Lenkijos istorijos. Gerai sekėsi Lenkijai, kai kraštą valdė lietuviai.

Bet kas svarbiausia, tai faktas, kad Lenkijoje buvo suprasta, jog lietuvių tautos savybės ir sugebėjimai daugelyje atsitikimų ir įvairiose srityse ne tik prilygsta tokioms pat lenkų tautos ypatybėms, bet jas viršija.

Ginčų iššauktam pasikarščiavime lenkų visuomenės visgi ne liko nepastebėta, kad ūkiškam susitvarkyme, o ypatinai taip svarbiam mums žemės ūkio klausime, Lietuvos stovėjo aukščiau už Lenkiją. Žinota, kad Lietuvos valstietis stovėjo aukščiau už mūsų. Tas lietė ne tiek patį ūkinin-

SAVAITĖ

RAUD. KRYŽIAUS KARO FONDAS

Paskirdamas kovo mėn. kaipo Raud. Kryžiaus mėnesį, prezidentas Rooseveltas praėitą savaitę pradžė kiekvieno amerikiečio "stoti į mielaširdystės armiją" po Raud. Kryžiaus vėliava ir "aukoti gausiai" Raud. Kryžiaus Fondui.

Skaitliuojama, kad \$125,000,000. bus reikalinga dėl Raud. Kryžiaus sunkių karo laikų pareigų ir atsakomybių. Suma padengs organizacijos vietinius tautinius ir tarptautinius karo laiko reikavimus vieniems metams, bet tas neapims nepermatytų nelaimių.

Ką Raud. Kryžius tikrai nuveikia — taikos ir karo metu — žmonėms visai nežinoma. Jie mano, kad Raud. Kryžius yra simbolis ir ne žmonių organizacija. Jie laikraščiuose

kavimo būdą. Mes žinojome, jog Lietuvos valstietis veda savo ūkį aukštumoje, kuri Lenkijoje gal tik pavyzdgingiausios parinktos apylinkės tegalėjo prilygti. Lietuvos valstietis ir jo atstovas Taryboje (suprask Seime) sugebėjo geriau ir tiksliau užtikrinti savo dalyvavimą valstybės gyvenime negu tai buvo galima Lenkijoje.

Mums Lietuva galėjo tapti pavyzdžiu daugelyje klausimų ir taip pat kaip tas problemas išrišti. Ir lenkų visuomenėje jau pradėjo nykti įsitikinimas pirmavimo raugo; šalia gilaus broliškumo jausmo, augo pagarba ir gilus supratimas didelių lietuvių tautos vertybių.

Ant tokio pat pamato stovi šiandien lenkų visuomenės pažiūros į Lietuvą. Sugebėjome įžiūrėti, kad ant šiaurės Lenkijos rubežių atgimsta kaimynas, kurio pažangos laimėjimai nekeldavo nerimo, bet gilino mūmyse simpatijas ir džiaugsmą dėl jo darbo rezultatų.

Šitame kare Lietuvos likimas vienas iš svarbiausių Lenkijos tikslų. Sekantieji iš istorijos įsipareigojimai ir šių dienų realybės supratimas daro, kad pilna lietuvių tautos nepriklausomybė ir suverenumas tampa sąlyga, nuo kurios Lenkija ir jos kariai nepasitrauks.

skaito, kad Raud. Kryžius padėjo žmonėms nukentėjusiems nuo potvynių, ar Graikijos badaujantiems vaikams, arba karo belaisviams, bet retai atkreipia dėmesį į gydytojus, slauges ir kitų profesijų ir užsiėmimų žmones, kurie galutinai atlieka Raud. Kryžiaus mielaširdystės darbus.

Amerikiečiai namie, kurie aukoja Raud. Kryžiaus Karo Fondui, tiesiog padeda tėvams, vyrams ir broliams karo laukuose, gimimams, kurie yra karo belaisviai, karo okupuotų šalių žmonėms.

RUSŲ FRONTAS

Vokiečių pasitraukimas iš Krasnodar, Rostov, Voroshilovgrad ir Kharkov, jeigu matuotas pagal žuvusius, gali būti ne toksai rimtas, kaip prie Stalingrado. Bet rusai parodė tokią puikią strategiją, kad vokiečiams teko pasitraukti labai plačioj skalėj, nes atsispyrimas per daug kainuotų. Aišku, kad vokiečiams neteko daugelį savo strateginių pozicijų rusų pietų fronte; tuomi pačiu laiku rusai atsiėmė daugelį miestų, kurie, kaip patys vokiečiai pranešė, yra ekonominės ir militarinės svarbos.

PACIFIKO PRIZAS

Didžiulis Jung. Valstybių submarinas Wahoo, atplaukė į pietų vakarų Pacifiko bazę, su šluota prižiūrta prie jo "conning tower". Dauguma žmonių nežinojo ką tai reiškia bet Laivyno vyrai žinojo, kad tai neoficiali dekoracija submarinui, kad jis nusikandino visus priešų konvojaus laivus.

Wahoo tai užsitarnavo nušluodamas naikintuvą, tankerį, transportą ir du tavorinius laivus arti New Guinea krantų. Transportas buvo prikimštas japonų kareiviais. Kada Wahoo rekordas buvo priskaitytas prie kitų nuskaudinimų, Laivynas įrašė 129 japonų laivų, kurie buvo nuskaudinti submarinų, 22 apie kuriuos tikrų žinių nėra, ir 32 sužaloti.

For Victory... Buy U. S. DEFENSE BONDS STAMPS

AMERICAN HEROES

Thirty-four days were spent on the open sea in a rubber boat by three U. S. Navy men, Harold F. Dixon, Gene Aldrich, and Anthony Pastula. After enduring torturous days under the blazing sun, and freezing nights, these American heroes were finally rescued. In effect, they were kept afloat by a WAR BOND. We need lots of these rubber boats, so buy as many War Bonds as you can. You've done your bit; now do your best!

J. V. Narbutas.

Senasis Vilnius

Vilniaus praeitį supa mi- gla, Vilnius buvo daug kartų užpultas, sudegintas, sugriautas. Po to, be abejo, vėl buvo atstatomas, bet jau su žymiais pakeitimais, taikantis prie naujų sąlygų, įnešant naują laiko dvasią. Keitėsi Vilniaus šeiminkai ir tai atsiliepė ne tik į jo stilių, bet ir į kelių ir ryšių kryptį. Vieni keliai turėjo apmirti, kiti išaugti. Norint prikelti iš miego senąjį Gedimino Vilnių, reikia padaryti didelę dokumentų ir teigimų atranką, kad nepatektume šališkų tušavimų ir "pataisymų" įtakon.

Yra daug požiūrių: vieną faktą raus nušvies vienai, lenkas kitaip, o lietuvis, be abejo, vėl savotiškai. Naudojasi įvairiais šaltiniais ir stengiasi būti objektyvus, nes šie laikai reikalauja teisingo įvertinimo ir iškraipytų faktų perkainojimo.

PERSIKĖLIMAS PER NERĮ

Vilniaus praeitį labai sunku išsifruoti iš rašytų dokumentų. Topologija jauniausia antropogeografijos šaka, remiantis vietos analize, duoda daugiau medžiagos susidaryti tikrą praeities vaizdą. Topologija mums rodo, kad Vilniaus pradžios reikia ieškoti brastoj per Nerį.

Vilnelė senovėj netekėjo į Nerį, kaip dabar, tarp Pilies ir Trijų Kryžių kalno. Ties du kalnai tada dar jungėsi giliu slėniu, paskiau, kasant Pilies kalną, tas slėnis buvo pagilintas ir iškastas griovys, skiriant Pilies kalną nuo Trijų Kryžių. Vilnelė iš Bernardinų sodo suko į vakarus, prie dabartinės katedros, susijungus su Kačerga, į Nerį turėjo įtaką netoli dabartinio Žaliojo tilto. Ten buvo pranešta įvairių nuograuzių ir ten buvo padaryta brasta — lengviausias persikėlimas per Nerį. Apie šią brastą ir pradėjo steigti Vilnius.

TRUMPIAUSIAS KELIAS NUO DNIEPRO Į BALTIJĄ

Brasta per Nerį yra labai svarbi priežastis išikūrimo Vilniaus miesto, bet taip pat svarbią reikšmę turėjo ir kitos topologinės sąlygos, kurios padarė Vilnių Lietuvos sostine.

Neris per Berezina ir Svisločą jungia Dniepro upyną su Baltijos jūra. Sauskeliai yra susiję su upėmis ir tęsiasi nuo Minsko, Krėvės, Ašmenos ir Medininkų kryptimi prisartiną prie Neries, paskiau vėl nutolsta į Trakų ir Žiemarių pusę. Jeigu paimsim ir rankas žemėlapi ir sujungsim trumpiausiu keliu Minską su Kaunu, pamatysim, kad gautoji linija perkerta taip vadinamą Vilniaus topologinę liniją. Topologinėmis vėlinėmis vadiname vietas, kur upės staigiai pakeičia savo kryptį. Kaip tik ties Vilnium Neris keičia kryptį, darydamas V raidės formą, iš pietų pusės suka savo vagą į šiaurės vakarus.

Sauskelių arterija taip pat pasiekia Nerį prie Vilniaus. Tas nulėmė, kad Vilnius tapo svarbiu prekybos centru, nes prekės atgabentos į Vilnių galima buvo vežti Nerim į Baltiją, o iš Vilniaus — sauskeliais į Dniepro upyną. Sutapimas vandens kelių su sauskių tinklu ir susikoncentravimas vienoj vietoj davė impulsą steigti čia sodybą ir pakelti tą sodybą į valstybės sostinę.

ŽEIMENOS LINIJA

Savaime aišku, kad lengvas persikėlimas per Nerį brasta turėjo reikšmę prekybinių santykių užmezgime tarp kairiojo ir dešiniojo Neries kranto gyventojų. Lengvas persikėlimas į kairįjį Neries krantą topologinės vinių plote jungė ekonominiai Vilniaus sodaryta brasta — lengviausias persikėlimas per Nerį. Apie šią brastą ir pradėjo steigti Vilnius.

Rusiški guerrilos atsiima iš nacių Orel apylinkėje kaimelį. Ten be aukų nežengiama nei žingsnio. Kaip vaizdas parodo — ten krauju nulieta ir kapais nusagstyta visa Rusija.

Į šiaurę lygiagrečiai Neries tęsiasi vandens kelias iš Polocko iki Šventosios. Galima plaukti nuo Dauguvos Dysna į šiaurę, į ežerų ir pelkių plotą, pasiekiant Ukmergę ir Kauną. Tuo keliu galima buvo pasiekti iš Kauno Polockas. Dar Jogailos ir Vytauto laikais tuo keliu buvo susisiekama. Jogaila atidavė Tauragnų miestelį Vilniaus vyskupijai (1387 m.), o jis turėjo dideles pajamas iš muitų minėtų vandens kelių.

Ežerų plotas tarp Vydučių ir Tauragnų buvo turtingas žuvinimis, žvėrimis ir miško produktais ir ekonominiai orientavosi į Dauguvos ir Polocko pusę arba — Nemuno ir Kauno.

Žeimena, tekėdama nuo tų plotų į pietus iki Neries ir Vilniaus topologinės vinių, jungė Dniepro ir Baltijos vandenų tinklus, kuriais cirkuliavo įvairios prekės.

Be abejo, prekyba plėtėsi ir didėjo ramiais laikais ir silpnėdavo karų ir neramumų laikais. Bet reikia atminti, kad prikyls rizikuoja visada, kada jaučia pelną. Prekyba didžioju keliu nuo Dniepro iki Nemuno žiočių, kaip rodo archeologinės iškastenos, niekad nenustodavo, ėjo jau akmens ir bronzos galdynė, nuo pat Romos laikų, kas davė pagrindą archeologui Jakobsonui pabrėžti didelę Neries ir jos apylinkių reikšmę, kaip "Durchgangsland". (Realexikon der Vorgeschichte Sudostbaltikum XIII, pusl. 30-31).

Net Lietuvos su kryžiuočiais karų laikais prekyba nesustodavo ir pirkliai buvo praleidžiami vienu ir kitu. Druska, cukrus, metalo išdirbiniai, ginklai, gyvuliai, papuošalai, šilkas ir drabužiai cirkuliavo nuo Baltijos iki Dniepro ir Juodųjų marių.

KELIŲ KRYŽIAVIMASIS VILNIAUS VINY

Ne tik plotai dešiniojo Neries kranto buvo ekonomiškai susiję su Vilniaus vinių, bet ir kairėj Neries pusėj Gardino, Naugarduko, Lydos, Ašmenos, Kijevo ir k. žemės gravitavo į Vilnių.

Aukštutinis Nemunas formuojasi pusracio kreiviosiomis, kurios apima Naugarduko ir Gardino žemes ir eina į Kauną. Sauskeliai, einą lygiagrečiai upių, nebūtinai turi daryti tokias pat kreiva-

šias. Sauskeliai perkerta patogiose vietose upę ir trumpina kelią. Sauskelis, atitinkantis Nemuną, perkerta jį ir eina tiesiai į Kauną, aplenkdamas Gardiną. Nuo Lydos, Kijevo kelias eina į Vilniaus sferą Gardino kaina. Iš to ir kilo Lietuvos žemių dualizmas.

Idealiai naudinga buvo Vilniaus tolinė vinis organizatoriui, norinčiam padaryti Vilnių strateginiu ir ekonominiu Lietuvos centru.

Vilniuj kryžiovosi du keliai — vienas natūralus į Kauną, Baltiją ir Minską, Juodąją Jūrą, antras, daugiau dirbtinas, į Daugpilį ir Naugarduką.

Organizuoti Kauno ir jo žemių gyvenimą iš Vilniaus ir trumpiausiu keliu pasiekti Rusijos plotus ir juose išgalėti buvo taip natūralu, kaip einant Daugpilio kryptimi užimti Polocką, kuris buvo raktas į Smolenską ir jo žemes.

Retai kur gamta suteikia tiek daug vandens ir sausumos arterijų, kaip Vilniuj, retai kur duoda tiek patogių kombinacijų ir konjunktūrų, kurios deda pagrindą valstybės centrai ir duoda jam išgalėti kaimyninėse žemėse, surištose sausumos ir vandens kelių tinklu su Lietuva.

Tenka priminti, kad Ašmenos žemė buvo visada Vilniaus svirnu ir jau bronzos galdynėj gamino javus ir juos gabeno į mažai derlingas Vilniaus apylinkes.

Polockas randasi tokioj pat topologinėj pozicijoj, bet neturėdamas javų ir gyvulių rezervų, skurdo ir niekad nepasiekė tokios reikšmės, kaip Vilnius, kurio užnugary buvo derlingi žemės plotai visados lengvai pasiekiami. Kryžiuočiai puldami Vilnių suprato Ašmenos žemės reikšmę ir pirma ataka norėjo ją atkirsti nuo Vilniaus, užimant Medininkus. Be Ašmenos turėjo

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygtės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygtėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygtės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pokarinis Pasaulis

(Šių dienų knygos — Apžvalga-Stephen Pearce)

Kada Prancūzija puolė prieš Vokietijos mechanizuotą jėgą 1940 metais, tai buvo todėl, kad prancūzų aukštoji komanda manė praversti pozicijos karą eroje mechanizuoto karo. Prancūzų aukštosios komandos klaida įrodo bendrą silpnumą — palinkimą veikti pagal praeitus patyrimus, bet ne dabartine realybe.

Edward Hallett Carr, anglas profesorius College of Wales universiteto, ir dabartinis vyriausiasis redaktorius London Times, tiki, kad panašios klaidos sprendimuose buvo padarytos ir po paskutinio karo. Jis bijo, kad ir dabar tas gali pasikartoti, jeigu šio karo pamatas nebus išaiškintas. Jis pabrėžė šį punktą, tarp kitų, jo vėliausioj knygoj "Conditions of Peace" (Taikos Sąlygos) išleista MacMillan.

Kiekvienas svarbus politinis įvykis praėjusių 20-ties metų jis tiki, buvo dalis pasaulio revoliucijos prieš tris 19-to šimtmečio idėjas: liberalios demokratijos, tautinio apsisprendimo ir ekonominio "laissez-faire". Šis naujas pasaulis, prie kurio mes artėjame, turi įnešti į ekonominę sferą demokratinius idealus laisvės ir lygybės. Prez. Rooseveltas tai vadiną "laisvę nuo bado. Politinė teisė turi viršyti ekonominę jėgą, lygiai taip, kaip paskutiniame šimtmetyje politinė teisė viršijo militarinę jėgą. Taipgi šis naujas pasaulis turi išvystyti mūmyse jausmą pareigos valstybei, vieton idejos, kad valstybė egzistuoja asmens naudai.

Viena iš svarbių vietų p. Carr knygoj yra jo išaiškinimas kodėl "selfdetermination" (laisvė išspręsti visus klausimus) neišrišo Europos problemų. Vokietijos užkariavimai nuo 1939 metų aiškiai įrodo, kad mažos tautos ateityje negalės eiti nepriklausomybės keliais, nes tarp savęs išsprendimas problemų įvedė daugelį Europos mažųjų tautų į Vokietijos spąstus. "Ši nepriklausomybė", kurią jos turėjo, buvo toleruojama Vokietijos. Tikrenybėje tai buvo iliuzija. Ir ateityje jos galės palaikyti šio-kią tokią nepriklausomybę tikrai, jeigu jos prisidės prie tarptautinės grupės, kuri pripažins ekonomines ir militarines Euro-

pos realybes. P. Carr įrodo, kad tai yra klaida manyti, kad žmonės visada turi būti suskaldyti į plotines vienetą, pagal savo kalbos ir kultūros vietas. Keli plebescitai po paskutinio karo įsteigė bendrą politinę vienetą. Tai įrodo, kad eilinis žmogus nevisada deda rasę ir kalbą aukščiau bendros gerovės.

Nepasisiekimas šio vienetą po praėjusios pasaulinio karo įvyko todėl, kad negalima buvo išspręsti militarinės ir ekonominės jėgos problema. Pažadas politinių teisių p. Carr įrodo, nieko nereikia, jeigu ekonominės ir militarinės problemos neišspręstos.

Žmonės turi būti laisvi ir nepriklausomi po jų išrinktos valdžios, bet jie irgi nori priklausyti prietarpinėms grupėms, kuri turės privilegijas plačios produkcijos ir pardavimo. Lygiai kaip vėliai ir škotai gali būti geri piliečiai britų ekonomijos, taip žmonės Europos gali būti geri čekai ir lietuviai didesnės ekonominės vienetos. Politinė vienetą egzistuoja todėl, kad ji garantuoja laisvą kalbą, tikybos, ir nuo bado ir baimės savo nariams. Bet jie gali tą įvykdyti tikrai tada, jeigu jie kooperuos vienetoj, kuri yra pakankamai didelė įvykdyti šiuos užtikrinimus.

P. Carr mato tris fazes pokariniame pasaulyje: pirmą, atbudavojimas ekonominis planavimas ir teities. Jis jaučia, kad steigimas tarptautinių grupių turėtų natūraliai išsivystyti iš pirmųjų pokarinio pasaulio fazių. Pirmas reikalavimas bus pavalgydinti badaujančius, antras atstatyti sunaikintas vietas. Iš patyrimų, šiose sriovėse p. Carr mano, kad "Europos Planavimo Vyriausybė" turėtų išsivystyti, reorganizuoti Europos ekonominių gyvenimą. Tokia grupė turės atstovauti interesus visų europiečių ir privalturėti militarinę ir ekonominę paramą Did. Britanijos, Rusijos ir Jung. Valstijų. Tikslas šios grupės turėtų būti atgaivinti gerą laikį, ir pagerinti gyvenimo standartą — ne įvykdyti arba skatinti politinius nesutikimus.

"Senas pasaulis yra miręs", sako p. Carr. "Atėjusis yra tiems, kurie gali užmiršti seną pasaulį, sutikti naują supratimą narsumu ir vaizduote".

Kario arklys, jo artimas draugas. Štai signalai kėlimosi nušvilpus, arklys budina karį.

A MESSAGE FROM OWEN D. YOUNG

From the desk of OWEN D. YOUNG

We do not produce goods in large volume by individual action. We do it by individuals organized into action. So let us organize War Bond purchases under the Pay-Roll Savings Plan.

For the worker it makes the saving of 10% of earnings easy.

For the Government it creates a conveyor belt to assemble funds and goods. After 10 years the belt will bring \$4 for every \$3 put on.

So we can daily win the war and daily save for the future after the war.

Owen D. Young.

Owen D. Young, noted industrialist, affirms in the above statement his belief in united support for the War Bond program. "We do not produce goods in large volume by individual action. So let us organize War Bond purchases under the Pay-Roll Savings Plan. For the worker it makes the saving of 10 percent of earnings easy."

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Ivertino Du Bois, Pa. Lietuvių Parapijos Ir Jos Vado Darbuotę

Praėjusių metų spalio 29 dieną įvyko J. E. vyskupo Jono Morkaus Gannon, D. D. Sidabrino Jubiliejaus iškilnės, kuriuose šv. Petro katedroje, Erie, Pa. dalyvių būta apie 4,000, tarp jų apie 600 kunigų ir vienuolių - seselių. J. E. vyskupas Gannon 25 metai kaip vyskupas paaugėja Erie diecezijoje, o kunigų išventintas 1901 metais.

Tų jubiliejinį iškilnių atminčiai iš po spaudos tik ką išėjo meniškasis jubiliejinis didelio formato iliustruotas leidinys. Lietuviai turėtų pasiimti pavyzdį iš to meniškai išleisto leidinio, kai spausdina knygas Sidabrinių arba Auksinių Jubiliejų atminimui.

GRAŽIAI ATSLILIEPIA APIE LIETUVIŲ PAR. BAŽNYČIĄ

Šis meniškasis leidinys įdomus tuo, kad jame telpa atvaizdas šv. Juozapo lietuvių katalikų parapijos puošnios didžiulės bažnyčios, Du Bois, Pa. 85 pusl. straipsnyje "Parochial Cavalcade", tarp ko kita apie tą lietuvių parapiją skaitome: "On November 9, 1924, ground was broken for St. Joseph's Church, Du Bois, to serve the Lithuanian people of that city. A year later - November 6, 1925 - it was opened for worship. The magnificent edifice was built at a cost of \$150,000.00".

Jei paimsimė mokyklos ir klebonijos pastatus, tai šv. Juozapo lietuvių katalikų parapijos vertė galima skaityti šiandien išnešanti \$250,000.00. Palyginus su kitomis didžiulėmis lietuvių kolonijomis, reikia stebėtis iš vietinės mažos lietuvių kolonijos solidarumo, taip

For a Better Day U.S. WAR BONDS

European workers under Hitler are forced to labor a minimum of 84 hours a week and are paid in "occupation marks." After the war this "currency" will be worthless scraps of paper and the workers will have nothing but their sorrow. Here in the United States we are working under humane conditions

and receive a wage that permits us to save with interest, for the hard days that will follow the war. Help your country as you help yourself. Buy War Bonds every pay day. WSS 741B U. S. Treasury Dept.

Militaris policininkas Arthur Dunning iš Bostono, atėta sutinka Londone Constable John Dunning. Ar tikria didesnio surprizo?

pat iš jų nepaprasto duosnumo parapijos gerovei. Pačioje tikrovėje, su visais pastatais darbar šv. Juozapo parapijos skola labai maža, vos tik \$16,000.

GARBĖ TĖVYNAINIUI PARAPIJOS KLEBONUI

Nuo 1915 metų, čia klebonauja visų mylimas ir gerbiamas kleb. kun. Mykolas J. Urbonas, garsus pamokslininkas-misijonierius, didysis tėvynainis, literatas, publicistas.

Jam garbė, kad su tokia maža lietuvių saujale galėjo išstatyti tokius didingus pastatus, kaip puošnią didžiulę bažnyčią su ruiminga svetaine, mokykla ir klebonija.

Kita jam garbė, kad su 1933 metais pradėjo aukštesniąją mokyklą (High School), kuri Pensilvanijos valstybės pripažinta lygiomis teisėmis su visomis kitomis tokiomis mokyklomis. Ją baigusieji studentai-ės gali be egzaminų stoti į bent kurią kolegiją plačioje Amerikoje. Čia mokytoja Prancišketės Seselės, kurių vyresnioji Seselė M. Kliara yra sumani ir prityrusi pedagogė.

Todėl, Du Boisiečiai gali su savo klebonu pasididžiuoti, nes maža kurios kitos senesnės ir didesnės lietuvių parapijos gali pasigirti turėdamos aukštesniąją mokyklą (High School).

SMAGU PRANEŠTI SPAUDAI

Tame meniškai išleistame jubiliejiname leidiny toliau skaitome, kad po Sidabrino Jubiliejaus iškilnių šv. Petro katedroje, Erie, Pa., iškilmingoje ir galutinėje Erie diecezijos Synodo sesijoje įvykusioje tą pačią dieną po piet katedroje, 182 vyskupijos dvasininkai išrinko ir J. E. vyskupas Jonas Morkaus Gannon, D. D. patvirtino ateinantiems dešimt metams šešius Synodo teisėjus, šešius synodo egzaminatorius ir keturius parapijos konsultorius arba patarėjus.

Mums smagu pranešti lietuvių spaudai, kad kun. Mykolas J. Urbonas, šv. Juozapo lietuvių katalikų parapijos klebonas, Du Bois, Pa., vienintėlis lietuvis klebonas Erie diecezijoje, pateko į to garbingo synodo išrinktuosius. Kleb. kun. Mykolas J. Urbonas dabar yra vienas iš šešių diecezinio synodo egzaminatorių, kurių garbingos pareigos yra padėti Jo Ekscelencijai vyskupui egzami-

nuoti kandidatus šventimams į kunigystę, įpareiguoti kunigus išpažinčių klausimui ir pamokslų skelbimui, egzaminuoti jaunos kunigus metiniuose kvotimuose, egzaminuoti aplikantus kunigus pastovių klebonų (permanent Pastors) paskyrimams ir spręsti eklezijastiniuose tardymuose. Tos svarbios, bet garbingos pareigos yra galioje dešimt metų laikotarpy, ne bent tuo laiku įvyktų kitas diecezinis synodas.

Nuoširdžiai sveikiname ilgametį kleboną tėvynainį mūsų konfratrą, nusipelnusį tokios didžios pagarbos ir garbės! Taip pat maldaujame gausaus Dievo palaiminimo ir gražiausios kloties kleb. kun. Mykolui J. Urbonui svarbiose ir garbingose pareigose!

Kun. A. Tamoliūnas.

DETROIT, MICH.

(WEST SIDE)

Vasario 21, šv. Antano par. bažnyčioje padaryta rinkliava dėl South Amerikoje esančių Seselių Pranciškiečių. Čia seka vardai, kurie aukavo ir padavė savo vardus: \$25.00 — P. Bendorius; \$6.00 — V. Yurgelaitis; \$5.00 — G. Ivanauskienė. Po \$3.00 — Juozas Tuma, S. Būkenas, Sapalas, B. Bender. Po \$2.00 — Podzius, K. Mišeikis, A. Mench, K. Parimskas, M. Butler, J. Bender, P. Tulauskas, V. Warnackas, C. Simkus, A. Brimer, J. Zirnias, P. P. Grybas.

Po \$1.00 — M. Lukoševičius, J. Piragis, I. Paratis, D. Kasper, D. Bražis, V. Prusinskas, M. Juodžiukinas, M. P. Parimskas, H. Tautvil, J. Kasper, J. Zalagiris, U. Biskelionis, A. Sulskis, Mr. Rugaženas, Matas Simonis, M. Nasholon, R. & G. Voglers, Adomas Adulionis, L. Buswink, M. Prusinskas, J. Keblaitis, C. Barsavage, K. Gosciowski, J. Talandis, H. Žalagiris, E. Juodžiukinas, A. Yonkus, Mrs. A. Buswink, W. Gurosky, M. Pangonis, L. Tautvidas, Amelia Ambrosene, A. Brazinskas, C. A. Mikštėnas, A. Markevich, J. Alukevičius, Mr. & Mrs. Sackel, P. Paukstis, A. Ambros, Mr. & Mrs. Gress, H. Sackel, P. Yermak, M. Urban, H. Reback, E. Sulskas, V. Suneilaitis, V. Kobosh, S. Boris, Mrs. Shinkunas, Tamonis Seimyna, J. Gajauskas, Pečiukonis, J. Vaškevičius, A. Martinaitis.

Pirmiausiai priklauso didelė padėka klebonui kun. I. Boreišiui, už pritarimą ir nuoširdų paskatinimą žmonių. Antra, visiems geradariams - aukotojams.

Dauguma nei vardų nepada- vė, nes žino, kad tai darė dėl Dievo, kuris atlygina Savo laiku.

Ten Seselės nepamirš su savo vaikučiais aukoti maldas už savo geradarius.

Labai dėkingos, šv. Pranciškaus Seserys.

Washington Depot. Conn.

Žiemos šaltis stipriai laikosi. Žmonės laukia pavasario, šiltesnių dienų. Pavasaris ateis, karas irgi baigsis, kaip aš jau rašiau, negreičiau kaip geg. 22 d., 1944 m. Aš gaunu daug klausimų, kodėl aš taip rašiau ir net dieną nurodžiau? Aš norėčiau visiems nurodyti, bet tai neįmanoma kiekvienam atskirai atsakyti. Apie tai rašiau "Darbininke" gruodžio 15 d., 1942 m. laidoje antrašte: "Gražūs Paveikslas ant Dangaus". Perskaitykite ir pagalvokite, ar nebus tiesa, kas parašyta. Aš esu įsitikinęs, kad tas išsipildys. Tačiau nereikia nusi-

minti. Reikia būti pasiruošusiems sutikti dar visokių nemalonumų gyvenime. Jeigu ko trūksta, tai nereikia, kad šalis bankrutys. Karo laikas. Mūsų šalis turi užlaikyti didelę kariuomenę, turi pasigaminti ginklus, kad priešą nugalėti. Mes, būdami namuose turime sunkiai dirbti apsigynimo dirbtuvėse. Būkimė kantrūs ir padėkime savo šaliai laimėti karą. Dirbkime visi, kiek kas išgalime. Mūsų sūnūs kariauja ginklais, o mes kariaukime gerais darbais, pirkdami kodaugiausia Karo bonų. Būkime tikri, kad mūsų šalis su alijantais laimės šį karą su didele VICTORY.

A. P. Kriškūnas.

Sakoma, kad surasta tokios rūšies maišai, kurie apsaugo nuo nuodėmingų skysčių. Esą galima greit pasislėpti maiše ir į kelias sekundes vėl išlysti.

Moderniški Knygnešiai

"London Times" viename numeryje praneša, kad Atlantiko Čarteris lietuvių kalboje yra plačiai išdalintas po visą Lietuvą. Iš lietuvių kalbos Čarteris yra vertiamas į kitas Baltikų kalbas ir slaptai vokiečių okupuotose žemėse — kaip tai, Estijoje, Latvijoje, net Rusijoje ir Lenkijoje. — platinamas.

Pasipriešinimas naciams daugiausia pasirodęs Lietuvoje, nes Lietuvoje vokiečiai smarkiausiai varo savo apgyvendinimo programą. Atima nuo lietuvių žemes ir ją atiduoda atgabentiems vokiečiams. Tūkstančiai lietuvių, kurie prieš karui prasidėjus su rusais išvyko į Vokietiją — negali grįžti į savo tėvynę, kol raštu neatsisakysia nuo nuosavybės. Atima ūkius be jokio atlyginimo ir nuo tu lietuvių, kurių protėviai per šimtmečius juose gyveno, nežiūrint ar karas ar ne karas, niekad nebuvo apleidę savo tėviškės.

Slaptos organizacijos veikia Lietuvoje, ir spaudos priemonėmis platina Atlantiko Čarterio idealus, ir ragina lietuvius priešintis vokiečiams, nežiūrint, kad priešinimas reikštų kraujo praliejimą. Ir paklauso lietuvių raginimų, ir todėl įvyksta daug kraujo praliejimo.

Tokių žinių, gauta iš Stockholm, apie tai, kaip lietuvių kovoja su vokiečiais išgarsite scenoje šv. Roko par. svetainėje. Brocktono Dramos Ratelis, lyg būtų šiomis dienomis buvęs Lietuvoje, įdomiai ir teisingai

minti. Reikia būti pasiruošusiems sutikti dar visokių nemalonumų gyvenime. Jeigu ko trūksta, tai nereikia, kad šalis bankrutys.

Karo laikas. Mūsų šalis turi užlaikyti didelę kariuomenę, turi pasigaminti ginklus, kad priešą nugalėti. Mes, būdami namuose turime sunkiai dirbti apsigynimo dirbtuvėse. Būkimė kantrūs ir padėkime savo šaliai laimėti karą. Dirbkime visi, kiek kas išgalime. Mūsų sūnūs kariauja ginklais, o mes kariaukime gerais darbais, pirkdami kodaugiausia Karo bonų. Būkime tikri, kad mūsų šalis su alijantais laimės šį karą su didele VICTORY.

A. P. Kriškūnas.

vaidinimu atpasakos atsilankiusiems, kaip dabar gyvena Lietuvoje.

Kovo 21 d., 1943 m., 7 val. vakare bus suvaidinta drama — "Svastikos Vergijoje".

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paeiškomis Asmenys:

VENTA, Vincas, iki 1940 metų dirbęs ant suomių laivų, jų tarp ant SS DAGMAR.

LIUNAS, Petras, kilęs iš Gineikių kaimo, Vaškų valsčiaus, Biržų apskrities, prieš kelis metus gyvenęs, o gal ir dabar tebegyvenęs Brooklyn, N. Y.

TABORAS, Adolfas ir Vladas, iš Seinų apskr. ir prieš kelis metus gyvenę Wilkes-Barre, Pa. ir Boston, Mass.

TABORAITE, Veronika, kilusi iš Seinų apskrities.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi rašyti:

Lietuvos Generalinis Konsulatas
41 West 82nd Street
New York, N. Y.

Tėvų Pranciškonių Misijos 1943 m.

Cambridge, Mass. — Panelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje, kovo 14—21 moterims, kovo 21—28 vyrams. Tėvas Justinas Vaškys.

Chicago, Ill. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 28 — balandžio 4. Tėvas Justinas Vaškys.

Indiana Harbor, Ind. — Šv. Pranciškaus parapijoje. Balandžio 5—11 d. Tėvas Justinas Vaškys.

Chicago, Ill. — Šv. Juozapo parapijoje, balandžio 12—18. Tėvas Justinas Vaškys.

Chicago Heights, Ill. — Šv. Kazimiero parapijoje, balandžio 19—25 d. Tėvas Justinas Vaškys.

Kad Dievas palaimintų šias misijas, prašome visų tikinčiųjų šia intencija pasimelsti. FRANCISCAN FATHERS
310 Orchard Street
Pittsburgh (10), Pa.

Naminis Frontas

PERGALĖS DARŽELIAI

Racijonavimas daugumos kenuoto maisto padidino svarbą taip vadinamų Pergalės Darželių, kuriuose galima auginti daržoves šeimos naudai. Karo reikalavimai dėl maisto ir metalo kariuomenei ir lend-lease reikalams, sumažino civilių normą. Už tai, Pergalės Darželiai šiais metais pasidaro karo projektu ir su artėjančiu pavasariu, laikas pagalvoti apie tokį darželį.

Pergalės Darželių programa 1943 metais reikalauja keturių rūšių darželių: ūkių darželių, miesto namų darželių, mokyklų darželių ir bendrų darželių. Kiekvienas ūkis, priegerų aplinkybių, turėtų pakankamai užauginti daržovių ir vaisių savo reikalams. Ūkių darželiai gali būti padidinti, ir taip suplanuoti, kad šviežių vaisių ir daržovių užtektų per visą vasarą valgiui ir konservavimui. Kiekviena ūkės šeima turėtų sodinti daugiau braškių (strawberries), vaisių krūmų ir tinkamų vaisių medžių.

Mažų miestelių gyvenytojai, kurie turi vietos gali užtektinai užauginti daržovių savo reikalams. Jie irgi gali pasodinti mažus vaisių medžius, kur tik yra vietos. Miestų gyventojai kurie neturi geros ir derlingos žemės arba vietos, gali bendrai su savo kaimynais susirasti tinkamą plotelį, prie kurio galima būtų privažiuoti autobusu arba gatvekaru. Galima irgi susikabinti su ūkininkais dėl kooperatyvių darželių, kuriuose žmonės iš miestų padėtų apdirbti ir prižiūrėti. Už tai ūkininkas galėtų su jais pasidalinti produktais.

Provincijų ir miestų mokyklos irgi planuoja darželius aprūpinti šviežiomis daržovėmis tuos, kurie valgo pietus mokyklose. Kaip Pergalės Darželiai bus įrengti, reikės juos tinkamai prižiūrėti, kad juose kuo geriausiai užderėtų. Žinoma, daug priklausys nuo klimato, žemės, vietos, ir pagaliau

nuo pačių žmonių. Žalios lapuotos daržovės kaip kopūstai, salotos, krūčkų ir barščių lapai taip gerai auga, kad gali jų užtekti visam sezonui.

Galima gauti knygele, kuri patars kaip sodinti ir prižiūrėti Pergalės Darželį. Joje išaiškinama kokias daržoves sodinti, kaip prirengti žemę ir tt. Knygelė užvardinta "How To Plant a Victory Garden", rašykite State Extension Services, arba State Agricultural Colleges. Sekančias knygeles irgi galima gauti iš United States Department of Agriculture, Washington: Victory Gardens, City Home Garden, The Home Fruit Garden, Disease - Resistant Varieties of Vegetables For the Home Garden.

Paruošdami Pergalės Darželį (Victory Garden), kiekvienas amerikietis gali prisidėti prie išlaimėjimo karo maisto produkcijos fronte. Ūkininkai prisirengę užauginti didžiulę derlių šiais metais, bet Tauta reikalauja visų amerikiečių pagalbos. Augindami daržoves ir vaisius, ir sudėdami atsargias kada jų bus mažą žiemą, kiekviena šeima papildys savo kiekį racijonuoto maisto. Namie konservuotas maistas nebus atskaitytas racijonavimui.

O.W.I.

FARM DRAIN—Senator John H. Bankhead, 2nd, of Alabama, whose bill seeks to redesign Selective Service Act and halt conscription of farm workers. Bill also would furlough farm workers already in uniform. He said a "farm famine" would result unless the drain was stopped.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV. C. Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298. Vice-Pirmininkė — B. Gallinienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Cuniene, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W. Izdininkė — Ona Staniulienė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvardkarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antra antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždyas, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirmininkas — Pranas Tulevičius, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pl., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Izdininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass. Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę, kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 Crescent Avenue
Telephone COLUMBUS 6702
29 Savin Hill Avenue
Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market
P. Baltrušūnas - p. Klinga, Savin
753 Broadway
Tel. SOU 3120, So. Boston.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Vas. 19 d., Jonas J. Ančiukaitis, South Bostonietis kareivis, apsidėdė su ten vietinė — Millie Lorene Scott, šv. Mykolo airių klebonijoje, Pensacola, Florida.

Kovo 16 d., 7:30 v. v., įvyksta trumpas ir svarbus Moterų Merginų kareiviams remti skyriaus susirinkimas. Po to bus trumpos prakalbos ir judami paveikslai. Įžangos nebus. Kalbės Raudonojo Kryžiaus atstovės. Kviečiami visi, ypatingai kareivių giminės ir prieteliai, iš susirinkimą.

"PILOTO DUKTĖ", seniausi kančios drama, išėmus tą, kuri būdavo perstatoma Oberamergauje, bus vaidinama kovo 21 ir 28, šv. Petro bažnytinėje salėje, W. 5th St. Šioji religiška drama jau 41 metai, Mission bažnyčioje, Roxbury, Mass., vaidinama ir labai garsinama per radio ir spaudoje.

Šv. Petro parapijos kunigai dėkoja savo žmonėms už tokį gausų lankymą Gavėnios pamaldų. Trečiadienį, penktadienį ir sekmadienį bažnyčia buvo pilna. Ypatingai penktadienį, vakare, per stacijas vaikščiojimą žmonių atsilankė daug.

Kovo 14 d., tapo pakrikštyta

DAKTARAI

Tel. Trowbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

REIKALINGA pagelbėti skusti-lupti ir piauštyti bulves ir kepti "fish cakes". Atsišaukite BERLO'S, 445 E. 8th St., So. Boston, Mass. (5-9-12)

PARSIDUODA du namai po 3 šeimynas. Dalinai moderniški ir galingi. Namai randasi ant Bolton St. tarpe C ir D gatvių, So. Bostone. Informacijų dėlei pašaukite LON 1255. (16-19-23)

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

Jei kenčiate kūno skausmus; jei sąnariai jausūs; jei užima skausmai oro pėrnainose, patariam jums bandyti ROSSE Tabs be mokesčio ir obligacijų. Naudojamos tūkstančių per visą dvidešimt metų, gavimų greito paliosavimo skausmų Reumatizmo, Artritis, ir Neuritis.
DYKAI šio Laikraščio Skaitytojams
Jei niekad nenaudojote ROSSE Tabs, prašom jus BANDYTI juos — išbandykite mūsų kaštą. Pasiųsime jums pilno dydžio pakelį — sunaudokite 24 tabletes DYKAI. Jei neduos greito paliosavimo nu skausmo ir jūs būsit nepatenkinti pasekmėmis ir iš pakelio žema kaina, grąžinkit nesunaudotą dalį, ir jums nieko nekąstos. Nesųskit pinigų, tik savo vardą ir adresą:
ROSSE Products Co. Dept. X-9
2708 W. Farwell Ave., Chicago, Ill.

NOVENOS

- NOVENA prie šv. Pranciškaus Asyžiečio. Kaina 20c.
- NOVENA prie Motinos Gerosios Parties. Kaina 15c.
- NOVENA prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagelbos. Kaina 15c.
- NOVENA už Sielas Skaistykloje. Kaina 20c.
- NOVENA Stebuklingojo Medalikėlio Dievo Motinos Garbei. Kaina 15c.

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Karolina - Ona Vincento ir A. lenos (Rakauskaitės) O'Brien ir Marcelina Ona Petro ir Joanos (Urbonaitės) DeChayne.

Trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį įpuola meto ketvirties pasninkas ir abstinencija.

Bostono Arkidiecezijoje, trečiadienį, yra didelė šventė, nes tai šios arkidiecezijos patrono šv. Patriko diena. Tinkama dievna šios arkivyskupijos nariams ypatingai pasimelsti.

Šv. Juozapo, Panos Marijos Globėjo, didžiulė šventė bus penktadienį. Visas pasaulis melsis prie mūsų šventojo patriarko. Neužmirškime ir mes savo prašymus perduoti šv. Juozapui.

Trečiadienį, po Gavėnios ir šv. Teresės pamaldų, prasidės suaugusių žmonių prisirengimo pamokos prie Sutvirtinimo Sakramento. Raginami, kurie dar nėra priėmę tą nepakartojamą svarbų Sakramentą, ateiti į šias pamokas ir priimti jį, kuomet atsilankys vyskupas.

Daktaras Petras Zareckas ramaldų. Trečiadienį, penktadienį ir sekmadienį bažnyčia buvo pilna. Ypatingai penktadienį, vakare, per stacijas vaikščiojimą žmonių atsilankė daug.

Sekmadienį, "Darbininko" salėje, įvyko, skubotai kelių labdarinų žmonių rengta pramogė, paremti lietuvių sudėjusių našlaityną, Elmhurst, Pa. Labdarinų žmonių prisikimšo pilna svetainė ir sudėjo mažiems padegėliams dėl pirmos pagalbos.

LANKĖSI

Šeštadienį "Darbininke" lankėsi Worcesterietės p-nia Eva Okleiterienė su dukterimis Izabele ir Irena. P-lė Izabelė yra registruota slaugė ir turi gerą darbą. Nežiūrint į tai, ji įsirašė į U. S. Navy ir kovo 23 d. išvyks į paskirtą vietą. Josios brolis Antanas tarnauja U. S. Oro Korpusė jau nuo rugsėjo 6, 1942 metų.

P-nia E. Okleiterienė atsilankymo proga pasipirko lietuviškų plokštelių ir užsiųs prenumera-vo laikraštį "Darbininką".

Lankėsi Antanas Virbickas iš Lynn, Mass. Jis yra senas LDS 24 kp. narys. Atsilankymo proga atnaujino narystės duoklę.

Pereitą ketvirtadienį lankėsi LDS Centro pirmininkas kun. Jonas Svagzdys iš Brockton, Mass.

Aną dieną lankėsi ponai Stasys ir Agnieška Gailiai iš Arlington, Mass. Jie atnaujino "Darbininko" prenumeratą ir nusipirko kun. Juškaičio didelėmis raidėmis išleistą maldaknygę. Taipgi dėl savo sūnaus, kuris dabar tarnaujaus Dėdės Samo Laivynė nusipirko gražų medalikėlį — I am Catholic — Call Priest".

HOME IN THE JUNGLE—U. S. soldiers, somewhere in Australia, take time out from fighting to listen to one of their favorite American radio programs. These shortwave programs are made possible through the efforts of the American Red Cross, the Office of War Information and the Special Services Branch of the Army.

Reikėtų Visiems Paremti

Kas nežino tautiškų šokių mokytojos Onos Ivaškienės pasišventimo, mokant mūsų vaikučius lietuviškų - tautiškų šokių? P-nia O. Ivaškienė su savo grupe yra pasirodžiusi įvairiuose parengimuose; Pasaulinėje Parodoje, New Yorke ir Tautų festivalė yra nustebinusi ir sužavėjusi žiūrovus ir tuomi pačiu išskėlusi lietuvių vardą svetimauciu tarpe.

Nuo gegužės 5 iki 8 Philadelphiaje įvyksta Tautų Festivalis, į kurį yra pakviesta p-nios O. Ivaškienės vaikučių grupė. Festivalio Rengimo Komisija kelionės dalį išlaidų apmoka, o kitą dalį reikia grupei padengti. Taigi, kad sukėlus kelionei reikalingų lėšų, gegužės 2 d., Strand Salėje, So. Bostone p-nios O. Ivaškienės Lietuvių Jaunamėčių grupė rengia šeimynišką vakarėlį su užkandžiais ir gražia programa. Įžanga nebrangi — \$1.00 su taksais.

Kas tik galite, paremkite šį parengimą, duokite progos nauvažiūti didesnei Lietuvių Jaunuolių grupei, pasirodyti svetimauciu tarpe ir išskėli lietuvių vardą. *Zvalgaitis.*

SERGA

pp. Koraičių Sūnus

Pereitą savaitę staiga susirgo pp. Bernardo ir Onos Koraičių, dviejų metų sūnelis Bernardas, Jr. Gydytojai nesuranda kas per liga. Berniukas guli ligonbūtyje jau visa savaitę. Gydytojai sako, kad berniukas sveiksta.

P-nas Bernardas Koraitis, Naujoje Anglijoje yra visiems gerai pažįstamas. Jis dirba I. J. Fox firmoje, Bostone.

Reiškiamė pp. Koraičiams užuojautą.

SMARKIAI SUSIRGO

Allston, Mass. — Ona Raudeliūnienė, Prano Raudeliūno, "Darbininko" ilgamečio skaitytojo ir rėmėjo žmona, smarkiai susirgo vasario 15 d. Gydytojai pripažino, kad jai reikalinga galvoje padaryti operacija. Li- gonė pasidavė gydytojų nuos-

prendžiui, trečiadienį, kovo 10 d., Massachusetts General Hospital padaryta skaudi operacija. Ligonė jaučiasi neblogiau- siai. Linkime greitai pasveikti.

LANKĖSI

Pirmadienį, kovo 15 d. "Darbininke" lankėsi kun. Pr. Juras, LDS Centro vice-pirmininkas iš Lawrence, Mass.

Tą dieną lankėsi adv. K. Kalinauskas, A. J. Namaksy ir jo sesers dukė p-lė Agnes Mashidlauskaitė, Brocktonietė. Panelė Agnes Mashidlauskaitė perreitalis metais įstojo į WAAC ir savo tarnybą labai patenkina. Ji yra užsitarnavusi 3-čio leitenanto laipsnį. Sveikiname jauną leitenantę ir linkime geriausio pasisekimo.

Kareiviams, Jūreiviams, Marinams Ir Slaugėms Reikalinga Ir Graži Dovana

"Darbininko" Administracijai pasisekė gauti puikių, specialiai padarytų tarnaujantiems karo jėgose kareiviams, jūreiviams, orlaivininkams ir slaugėms, si-dabrinų medalikėlių ant kurio vienos pusės yra Škapliernos Panelės švč. paveikslas, ir parrašyta "I am a Catholic. Please call a priest". — "Aš esu katalikas, prašau pašaukti man kunigą".

Ant kitos pusės medalio yra 4 paveikslai: Jėzaus Širdies, šv. Juozapo, šv. Christapo ir Nekaltai Pradėtos Panelės švč. paveikslas.

Šie medaliai ir retežėliai yra gryno sidabro. Niekad nerūdys. Ši dovana Dėdės Samo tarnyboje esantiems vaikiniams ar merginoms bus viena gražiausių ir naudingiausių. Jie nešiodami medalikėlį ant savo kaklo primins Jus kiekvieną dieną ir jie atsiduksės prie Dievo Jūsų intencija.

Medalikėlio kaina \$2.50.

Taipgi turime anglų kalboje nedidelę maldaknygę "The Catholic's Pocket Manuel of Prayers". Odos apdarais, auksuotais kraštais. Kaina \$1.50. Užsaky-mus siųskite su money orderiu: Darbininkas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Kur Linksta Ispanija?

Lisbonas —(CIP)—Šiuo metu matome gana pavojingą kryptį Ispanijos politikoje. Falangistų partija dangstosi katalikybe! Kas kartą dažniau ir garsiau Falangistų laikraščiuose ir kalbose matome ištikimybės pareiškimus Katalikybei, ypač po to, kai Ispanijos vyskupas ir Katalikiškos Akcijos vadai neseniai pasmerkė Nacių pagonizmą, ir pareiškė nusistatymą griežtai kovoti prieš visą kas užkrėsta tuo pagonizmu.

Kadangi Falangistai palaiko artimus ryšius su naciais, todėl susirūpino ir imasi priemonių įtikinti Ispaniją ir pasaulį, kad jų siekiniai nėra pagoniški. Pavyzdžiui, Falangistų Darbininkų Organas, — Pueblo, — Nekalto Prasi-dėjimo šventės leidinyje štai kaip prabilsta: "Minėjimai, kurie šiandieną visoje Ispanijos Motinos kraštuose yra laikomi, yra veiksmai, kurie suglaudžia į vieną visus mūsų troškimus — kurie yra amžini, kaip visi šventi dalykai — troškimus naujam gyvenimui, kurį mes savo stipria valia pasirin-kome". Toliau straipsnyje užtikinama: "Ner' reika-lo pabrėžti, kad Motinos išskėlime, mūsų pačių pakilime, visų Ispanijos motinų išskėlime, mes praieiti išskėliame, ir ateiti, taipgi, — ateiti, kurioje matome regėjimą naujo neblu-stantio pasaulio".

Ką tai reiškia? O gi tą, kad politikai bando įkinkyti religiją į savo planus! Tas tikrai pavojinga.

O kaip gen. Franco į tai atsiliepia? Iki šiol ir iš jo lūpų krisdavo panašūs išsireiškimai. Neperseniai kalbėjo šitaip: "Draugai, Jūsų tikėjimas, kuris ugdo Jūsų uolumą, yra dovana, už kurią aš nemoku būti pilnai dėkingas... Jūs tikėjimas, Jūsų uolumas sulygsta su mano. Aš tikiu į Ispaniją, dėl to, kad pasitikiu Falangistų partijai, kuri yra mūsų atgimimo politinis išreiškimas".

Mat, kalba apie politiką lyg apie religiją.

Vienok, būtų klaidinga griežtai smerkti Franco dėl tų išsitarimų. Iki šiol jo nuolankumas naciams yra vien žodžiais reiškiamas. Žodžiai nebrangūs, jis, rodos, mąsto, ir jeigu galiu atsismokėti skolas naciams vien žodžiais, ir prilaikyti Falangistų karštį "Naujam Atgimimui",

"Naujai Tvarkai", kodėl ne? Yra galimas daiktas, kad jo žodžiai neatitinka jo nusiteikimui. Šį klausimą išspręsti turėsime laukti jo veiksmų. Veiksmai svarbesni už žodžius.

Jaunų Vyru Dėmesiai

Jung. Valstybių Jūros Tarnybos ofisas praneša, kad šiomis dienomis tos tarnybos mokykloje įkūrė Hospital Corps School, Sheepshead Bay, Brooklyn, N. Y.

Jauni vyrai, kurie yra protiniai ir fiziškai sveiki, dabar gali mokytis vaistininkystės. Vaikiniai, užbaigę vaistininkystės kursą, galės būti naudingi teikimui pirmutinės pagalbos ant laivų, ir taip pat pagelbėti gydytojams teikiant medikale pagalbą laivų įgulos nariams.

Taigi visi vyrai, kurie turi palinkimą į vaistininkystę (pharmacy), gali kreiptis į U. S. Maritime Service Training School, Sheepshead Bay, Brooklyn, N. Y. ir gaus daugiau informacijų apie Hospital Corps School.

Patartina visiems, rašant laiškus ar kreipiantis asmeniai, paminėti, kad šį pranešimą skaitėte laikrašty "Darbininke".

Remk šios šalies apsigyntą! Pirk Defense Bonds ir Stamps!

Lankosi Kun. J. K. Miliuskas

Siomis dienomis Naujosios Anglijos apylinkėse lankosi kun. J. K. Miliuskas, šv. Trejybės par. klebonas ir Kunigų Vienybės Centro išdininkas iš Wilkes-Barre, Pa. Yra apsisostęs pas kun. Pr. Jurą, šv. Pranciškaus par. kleboną, Lawrence, Mass.

Day after day important war production plants in occupied Europe are destroyed by explosions, by fire. "Spontaneous combustion," say the workers with their tongues in their cheeks. The Nazis know better. They rave and shoot more hostages; send more prisoners to work camps. The destruc-

tion ruins even the people's chance to earn food from their military masters. They are faced with starvation—but the demolition continues. Be thankful you may work peacefully at your task and put your earnings into United States War Bonds and Stamps. WSS 7410 U. S. Treasury Dept.

SVEIKATA - TURTAS

Sveikata, brangiausias turtas pasaulyje, be sveikatos nemėli nei gyventi. Jeigu tamsta kankina reumatizmas, nuovargi, šaltis, — tuojaus, nieko nelaukdamas, įsigyk DEKSNIO GALINGĄ MOSTI. Ji yra padaryta iš daug skirtingų elementų iš tolimų kraštų svieto. Ši mostis turi savyje galingą šilumą, galingai šildydama, sunaikina minėtus skausmus.

Virs 20 metų kai tūkstantai seimų vartoja DEKSNIO GALINGĄ MOSTI. Pasekmės yra taip geros, jog turime tūkstančius laišku iš skirtingų kraštų, kuriais žmonės dėkuoja už mostį ir tokių laišku vis daugiau ateina kasdieną.

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mostim. Kaina 1-oz. 75 centai, 2-oz. — \$1.00, 4-oz. — \$2.00, 16-oz. — \$5.00.

PASARGA: Neimkite nei jokiu kitu pasiūlymu, bet visada reikalaukite ir žiūrėkite, kad ant dėžutės būtų užrašyta: DEKENS OINTMENT. Tai tik taip aplaikysite tikrajį Dekens Ointment.

Pinių nesųsk tik parašyk savo vardą, pavardę, ir antrašą ir pažymėk už kiek ir kiek Deksnio Galingos Mosties reikalauji ir pasiųsk mums šitą pagarsinimą, užmokėsi paštorui C. O. D., kada atneš Galingą Mosti. Reikės primokėti kelius centus už persiuntimą.

Vardas ir pavardė Valstija

Gatvė ir numeris Miestas

DEKEN'S OINTMENT CO. P. O. BOX 666, NEWARK, N. J.

PARSIDUODA So. Bostone teismo parėdimu trijų apartamentų mūrinis namas ant Dorchester St. Ieigų \$500.00. Pečium apšildomas. Įnešti 350.00 cash virš pirmų morgičių. Dėl pilnų informacijų kreipkitės: Francis T. Keefe, 50 Congress St., Boston, Mass.

SPALVOSE LIETUVA, New Yorko Parade Lietuviai, Karo Naujienos

Filmuotojas Kazys Motūzas ir Radijo kalbėtojas Jonas Valaitis, New Yorko - New Jersey apylinkėj sekmingai kelias dešimtis kartų rodė įdomias Lietuvos filmas, lietuvius dalyvačius New York at War parade, Democracy in Action ir karo naujienas, pradėda filmas rodyti ir kitur. Jas pamatyt kiekvieno pareiga. Kurie matė, eina kitą kartą žiūrėt ir pasigėrėti siunčia savo draugus. Tai pačios gražiausios ir tvarkingiausios paruoštos filmos!

Amsterdam, N. Y. filmos rodomos sekmadienį, kovo 7 d. Lietuvių klūbe du kartu: 2 val. p. p. ir 7 val. vakare.

Baltimore, Md. Penktadienį, kovo 12 d., Lietuvių salėj, 851 Hollins St., 7:30 val. vak.

Philadelphia, Pa. Lietuvių Muzikalėj salėj, kampe Allegheny Ave. ir Tilton St., sekmadienį, kovo 14 d. du kartu: 2 val. p. p. ir 7 val. vakare.

Worcester, Mass. Sekmadienį, balandžio 11 d. Lietuvių klūbo salėj, 12 Vernon St., 3 val. p. p.

Arti tų dienų bus stengiamasi parodyti kaimyninėse vietose. Įžanga 35c., vaikučiams 15c. Skebl.

JAUCIATĖS BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNISKO SVELNŪO BODU —
• Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveikios, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernišku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik kramtykite FEEN-A-MINT eįnant gulit, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinnimas pagelbės jums vėl jausit puikiai.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKŲ LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Telsę
254 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta 638 Dorchester Ave. Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME
187 Dorchester Street South Boston, Mass
Joseph W. Casper (KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius • Balsamuotojas NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį • Kopyčia šerėnimis Dyk • Tel. SOU Boston 1437 • SOU Boston 3966

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį Kopyčia šerėnimis dykal NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815 Tel. SOU Boston 2606

Dr. K. Gečys.

Bulių Rungtynės

Romoje būti ir nematyti — jaunas, gan aukštas, popiežiaus tolygu būti Ispanijoje ir nematyti garsių visame pasaulyje bulių rungtynių — corrida de toros.

Bulių rungtynės — ispano gaivalas, jo tautinis sportas, jo pasididžiavimas. Senas tai paprotis, nuo romėnų paveldėtas, kada anie buvo įsteigę čia savo koloniją. Ispanas neapleis progos nepamatęs bulių rungtynių. Turtin-gas, vargšas, senas, jaunas, moteris, panelė, vaikėžas — visi į corrida de toros! Jaunos ispanės — senoritos padabina savo galvutes "mantilla" — balta, ar juoda skepėta, ir "peineta" — aukštomis šukomis. Tai ispanių gražus galvos papuošalas. Ispanė jame graži, žavėtina ir ugninga.

Popiežiai, Bažnyčios sinodai, ilgus šimtmečius kovoję prieš bulių rungtynes. Šiuo klausimu buvo paskelbta daug bažnytinių enciklikų ir bausmių. Negelbėjo. Paprotis galin-gesnis už sunkiausią bau-smę. Šiandien tik kuniga-mams uždrausta jose daly-vauti — kunigiškuose rū-buose jų nepamatysi. Kiekvienas miestas, mies-telis, net ir tolimas kai-mas, turi savo bulių rungtynes. Jų pamatyti iš viso pasaulio užkampių suva-žiuoja turistai — kuriems auksas kišenės degina. Y-ra pasaulyje žmonių rungtynės — boksas, gaidžių, kodėl negali būti bulių?

Madrido laikraščiai per ištisas kelias dienas skel-bė, jog balandžio 3 dieną, Amfiteatras prikimštas 4 val. p. p., bus Madride, sudegusio Santandero miesto labai, bulių rungtynės, kuriuose dalyvaus garsiausi Ispanijos torea-dorai — žvaigždės: La-landa, Barrera, La Serna, Bienvenida, Belmonte, Sa-Manilete, Vasquez ir Gal-lito. Apie juos visi ir visur tik ir kalbėjo. Toreadoro

Barbara Ann Headford, Terre Haute, Ind., panorė-jo šuniuko, kuris būtų pradėjęs savo amželį karo dirb-tuvėje. Ir ji gavo. Bet tai buvo valstybės nuosavybė. Taigi ji padėkojo už tai Prezidentui Rooseveltui.

Amerikos kareiviai fundija japonams belaisviams cigarečių, kai buvo japonai sukulti ir paimti į belaisvę Guadalcanal salose.

mistras džiaugiasi. Ak, kas per gyvenimo idilija už nepilnas 10 pesetų...

Lygiai 4 valandą prasi-dėjo defiladas: toreadorai, jų pagelbininkai (kiekie-nas turi po keturius), du, ant aukštų išdėvėsusių ar-klų, raiteliai su ilgais durtuvais rankose. Arklių akys užrištos, iš prieša-kio, užpakalio ir šonų iki žemės apdengti storu už-dangalu. Žirgai vos velka-si. Vaikėzų pulkas ir tre-jetas pakinkytų arklių, kurie nugalėta bulį išvilks iš stadiono mėsiniui į rankas — baigė defiladą. Toreadorai turi gražius rūbus: lengvi pusbačiai, trumpos ir siauros kelnės, auksu išsiūtas švarkas, juoda napoleoniška kepurė; jų padėjėjų rūbai avie-čių spalvos; raiteliai pil-kuose rūbuose, o vaikėzai juoduose — su raudono-mis kepurėmis.

Vyrai ploja, ponios bal-tomis skepėtėmis mo-juoja — visi kiek turi jė-gų šaukia. Defiliuojantieji savo kepurių pakėlimu ir šypsena sveikina žiopi-us.

Dingo visi; stadione pa-liko tik raiteliai ant savo "kumelių". Staiga, kiek tik turėdamas jėgų įbėgo didžiulis juodas bulis. Jo svoris turi būti nemažes-nis 500 kilogramų. Baisu būtų tokį sutvėrimėlį su-sitikti atvirame lauke. Į-bėgęs prunkščia, dairosi, užpakalinėmis kojomis žarsto smėlį.

— Icek, gib a kuk vos a užasnoje žyvočnoje?! — Pažalujsta švaig...! Bulis pastebėjo arti ložių "rai-tėlių". Puola jį visu smar-kumu; ragais — it plunk-sną, pakelia lengvai arklį kartu su jojiku, ir meta į žemę; "raitelis" iškrinta iš balno; bulis ne juokais ba-do arklį — tas "juokiasi", nes jį dengia storas ap-dangalas, nieko nemato, gal būt mano, kad jį šei-mininkas kutena. "Raitė-lis" iš po arklio išsikaps-tęs kiek išgalėdamas neša kudašį. Viskas dedasi greitai — kaip filme. "Rai-tėlio" gyvybei rimtą pavo-jų pašalina vienas iš torea-doro pagelbininkų, kurie visą eigą stebi už tam tik-rų užtvarų. Pribėgęs pra-deda bulį erzinti raudonu apsiaustu — capa. Bulis užmiršo savo auką. Jis mirinas raudonos spal-vos priešas. Tuo laiku vai-kėzai — dairydami ir pasirengę sprukti — pa-kelia arklį; jokiškas įsėda į

balną. Bulis antrą kartą jį traukia atgal. Bulis stakas per gyvenimo idilija puola. Jokiškas stengiasi buliui išmeigti durtuvą į žmonės juokiasi. Ir tas reikalinga...

Žiūrovai atydziai seka rungtynes. Susidarius rimtam pavojui, visi vie-no balsu šuunka — ah! Išvengus pavojaus, arba toreadorui maestriškai rungtiantis, šaukia — bravo! Nesilaikant toreadorui taisyklių, arba jam nesi-sekant — švilpia. Buliui gražiai toreadorą atakuo-jant šaukia — bravo toro! Žiūrėtojai teisingi. Gira vieną ir kitą, peikia tik to-readorą. Pastebėję nors ir mažą bulio kūno sužalo-jimą — jie niekad neleis rungtis. Vienas bulis vos biskį raišiuo — žiūrėto-jai privertę jį gražinti at-gal iš arenas. Būtų gardaus juoko, kad taip tos dienos visi buliai susitre-kuotų ir pradėtų raišiuoti. Žmonės liuosu laiku komentuoja rungtynių eigą. Jie puikūs jų žinovai.

Antroji rungtynių dalis. Toreadoras stovėdamas vietoj ir laikydamas, kiekvieno rankoj po kokių 60 — 80 centimetrų ploną lazdele, užbaigia smailu geležiniu galu, turi puo-lančiam buliui jas išmeig-ti iš priešakio į bulio pe-čius, arti karčio. Tokių lazdukių turi išmeigti še-šias. Jeigu tas pavojingas darbas toreadorui nepa-vyksta atlikti per tris kar-tus, tai tuo pačiu pavojus padaugėja, o jo gabumai žiūrovų akyse mažėja. Bulis bėga ant toreadoro, tas staiga iškelia rankas aukštyn, pasistiebia ant kokių pirštų, pakimba ore, smeigia ir, nepamatai kaip staiga, atšoka į šalį. Pavyko; žmonės šaukia — bravo; neužsikorė ant bu-lio ragų. Vaikėžas paduo-da sekančias dvį lazdeles.

Buvotojui, arba stiprių nervų žmogui, tas mo-mentas suteikia ne maža emocijų — nervų įtempi-ma.

Vargšas gyvulis kraipo galvą į visas puses, norėtu tas lazdukes ištraukti iš savo kūno. Jos styri jo kartyje, kaip giltinės pir-štai. Ant karčio ir šonų matyti kas kart didesnis lopas kraujo. Žmogaus ir gyvulio skausmas tas pats. Jam neduodama po-ilsio. Jis dar piktesnis, kiek išgalėdamas puola toreadorą arba jo pageibi-ninkus. Aiškiai matyti, kaip jį jėgos kas kart daugiau apleidžia: sustoja,

bulis stakas per gyvenimo idilija puola. Jokiškas stengiasi buliui išmeigti durtuvą į žmonės juokiasi. Ir tas reikalinga...

Žiūrovai atydziai seka rungtynes. Susidarius rimtam pavojui, visi vie-no balsu šuunka — ah! Išvengus pavojaus, arba toreadorui maestriškai rungtiantis, šaukia — bravo! Nesilaikant toreadorui taisyklių, arba jam nesi-sekant — švilpia. Buliui gražiai toreadorą atakuo-jant šaukia — bravo toro! Žiūrėtojai teisingi. Gira vieną ir kitą, peikia tik to-readorą. Pastebėję nors ir mažą bulio kūno sužalo-jimą — jie niekad neleis rungtis. Vienas bulis vos biskį raišiuo — žiūrėto-jai privertę jį gražinti at-gal iš arenas. Būtų gardaus juoko, kad taip tos dienos visi buliai susitre-kuotų ir pradėtų raišiuoti. Žmonės liuosu laiku komentuoja rungtynių eigą. Jie puikūs jų žinovai.

Antroji rungtynių dalis. Toreadoras stovėdamas vietoj ir laikydamas, kiekvieno rankoj po kokių 60 — 80 centimetrų ploną lazdele, užbaigia smailu geležiniu galu, turi puo-lančiam buliui jas išmeig-ti iš priešakio į bulio pe-čius, arti karčio. Tokių lazdukių turi išmeigti še-šias. Jeigu tas pavojingas darbas toreadorui nepa-vyksta atlikti per tris kar-tus, tai tuo pačiu pavojus padaugėja, o jo gabumai žiūrovų akyse mažėja. Bulis bėga ant toreadoro, tas staiga iškelia rankas aukštyn, pasistiebia ant kokių pirštų, pakimba ore, smeigia ir, nepamatai kaip staiga, atšoka į šalį. Pavyko; žmonės šaukia — bravo; neužsikorė ant bu-lio ragų. Vaikėžas paduo-da sekančias dvį lazdeles.

Buvotojui, arba stiprių nervų žmogui, tas mo-mentas suteikia ne maža emocijų — nervų įtempi-ma.

Vargšas gyvulis kraipo galvą į visas puses, norėtu tas lazdukes ištraukti iš savo kūno. Jos styri jo kartyje, kaip giltinės pir-štai. Ant karčio ir šonų matyti kas kart didesnis lopas kraujo. Žmogaus ir gyvulio skausmas tas pats. Jam neduodama po-ilsio. Jis dar piktesnis, kiek išgalėdamas puola toreadorą arba jo pageibi-ninkus. Aiškiai matyti, kaip jį jėgos kas kart daugiau apleidžia: sustoja,

dairosi, kojomis kapsto smėlį, akys darosi baltes-nės. Ne kartą bulis yra to-readoro verčiamas jį pulti. Vargšas supranta nelygią ir beprasmę kovą.

Kautynės artinasi prie galo. Toreadoro rankoje siauras vidutinio ilgio, ap-dengtas raudonu apsiaus-tu, kardas. Būdas bulio erz-inimo tas pats. Staiga raudoną apsiaustą perme-ta ant kairės rankos, o de-šinioj rankoj laikomu kardu smeigia buliui iš priešakio į kartį. Smeigi-mas geras, pataikė į širdį. Bulis susvyruoja ir krinta po toreadoro kojomis. Žmogaus protas ir raume-nys nugalėjo kelius kar-tus stipresnį gyvulį. Žmo-nės iš džiaugsmo šelsta: šaukia — bravo, ploja, mojuoja nosinėmis, senio-ritos mėto gėles, vyrai sa-vo skrybeles ir cigarus. Skrybėlės gražinamos at-gal, cigarus pasiima, vie-ną kitą gėlę pakėlęs bu-čiuoja. Trys arkliai ištem-pia už ragų bulį iš stadio-no. Kautynės truko viso 23 minutes. Toreadoro rungtis gražiai, sulig tai-syklių, be klaidos. Šian-dien jis publikos dievaitis. Nusiėmęs kepurę eina jis aplink areną, šypsosi, sveikina. Viskas panašiai, kaip senos Romos cieziorių laikais — Circus Maxi-mus. Žmogaus laimei vi-sai mažai reikia: "panem et cineres". Ir tas jam ne-duodama. Kokie žiaurūs ir blogi šių dienų pasaulio valdovai...

Sekantis toreadoro ir bulis. Įvairumas rungtynių priklauso nuo torea-doro gabumų ir bulio tem-peramento bei jėgų.

Panašios bulių rungtynės esti gretimoj Portu-galijoje, šiaurinėj Prancū-zijoje ir visose Pietų Ame-rikos lotyniškose respub-likose.

Stadione išbuva tris valandas. Pavargau — y-pač mano nervai. Iki gyvas po šį pasaulį roglinė-siu — neužmiršiu. Kraujo ir žaizdų vaizdo, kieno jos bebūtų, nepakenčiu. Man geriau patinka geras raudonas vynas. Maniau sta-

Stadione išbuva tris valandas. Pavargau — y-pač mano nervai. Iki gyvas po šį pasaulį roglinė-siu — neužmiršiu. Kraujo ir žaizdų vaizdo, kieno jos bebūtų, nepakenčiu. Man geriau patinka geras raudonas vynas. Maniau sta-

dioną pradžioje kautynių apleisti, bet, aš vyras, pa-matęs moteris, paneles, vaikežus — susigėdinau. — Na ir lepšys iš tavęs! — tariau pats sau.

Namie išvirtau lovoje, kojas iškėliau į viršų, žiū-riu į lubas, kaip mokyns mokytojo užklaustas. Į galvą pradėjo sunktis visa litanija priemonių kraujo išspaudimui: bulių kautynės, boksas, ritualinės gal-vijų skerdynės, karai, kruvinos muštynės, žmog-žudystės, savizudystės ir t. t.

— Ką tu čia košę maišai, ar ne matai tarp to visko jokio skirtumo? Karai pri-klauso batalistams; kruvi-nos muštynės, pav. tarp vyro ir moters, tarp pie-menų, bernų ir girtuoklių — policijai; žmogžudystės — kriminologams; saviz-žudybės — psichiatrams ir sociologams; boksas man visai nepatinka, tesak jo mėgėjai ką sau nori. — Na, ar yra panašumas tarp bulių rungtynių ir žydų ritualinių gyvulių skerdynių?

Bus daugiau

Pietų Amerikoje Kelionės Ispūdžiai

Parašė Kun. J. Paškauskas. Knygutė labai idomi ir verta kiekvienam isigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siuskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, Boston, Mass.

Juozas Kasinskas Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Diena ir Nakti
602 Washington Blvd
BALTIMORE Md
Telephone Plaza 8595
Limosnai dži visokiu reikalu

DĖMESIO!

Tu atliksi tikro apaštalavimo darbą, jei pats skaitysi ir kitus raginsi užsisakyti mėnesinį laikraštį

"Zvaigždė"

"ZVAIGŽDĖ", tai pats tinkamiausias mūsų žmonėms dvasinio turinio laikraštis, pašvęstas švenčiausiajam Jėzui Širdžiai.

"ZVAIGŽDĖ" trokšta aplankyti kiekvieną Lietuvos šeimyną ir ją gaivinti krikščioniškų dorybių spinduliais.

"ZVAIGŽDĖ" skaitykite ir būsite pavyzdiniais nariais-ėmis MALDOS APAŠTALAVIMO SAJUNGOS.

"ZVAIGŽDĖJE" surasite, kaip MALDOS APAŠTALAVI-MAS veikia ir vystosi.

TAIGI

Jei norite tyro džiaugsmo ir tikros Kristaus ramybės įsileisti į Jūsų šeimynas, Jei trokštate, kad Dievo palaima įžengtų per Jūsų namų slenkstį —

Jei norite būti šviesos ir meilės sklaidėjais, tai platin-kite patys saviškių tarpe ir raginkite kitus skaityti bei platinti "ZVAIGŽDĖ".

Kaina metams 50 centų. Kas pridės dar 50 centų gaus didelį spalvuoatą Jėzuso Širdies paveikslą.

"Zvaigždė" dabar padidinta aštuoniais puslapiais. Užsakymams adresas: "ZVAIGŽDĖ"

488 E. Seventh St., So. Boston, Mass.